

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na upravnishču prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaplova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkušnja vsakega člena društva predloži in praviško.

Inserati veljajo: petstopenjski polni vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Počasno vrsta 30 vin. Pri vsaki inserciji po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo napombe, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisemna naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne ozira.

„Narodno tiskarno“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaplova ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Odbit ruski naval pri Vezerszallasu. — Rusi so se umaknili preko Zielone. — Ponesrečeni francoski napadi v Argonih in Vogezihi. — Rusi so izpraznili posamezne postojanke pri Gumbinnenu.

TOPOVSKI BOJI OB NIDL. — ODBIT RUSKI NAPAD V DOLINI UNG. — NAD 1000 RUSOV VJETIH.

Dunaj, 25. januarja. (Kor. urad.) Uradno razglasajo, dne 25. januarja: V Poljski in Galiciji ni nobenih bistvenih dogodkov.

Samo ob Nidli se je vršil živahen topovski boj.

Ruske protinapade, izvršene v svrhu, da bi zopet osvojili pozicije v gorenji dolini reke Ung pri Vezerszallasu, ki so jih zavzele naše čete, smo krvavo odbili.

Sovražnikov poskus, da bi prodri pri Rafainowi, se je popolnoma ponesrečil.

Sovražnik se je umaknil preko Zielone.

V bojih zadnjih dveh dni smo vjeli v Karpatih 1050 sovražnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ZAVRNENI RUSKI NAPADI PRI GUMBINNENU.

Berolin, 25. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 25. januarja.

Vzhodno bojišče. V vzhodni Prusiji artiljerijski boj na fronti Lötzen vzhodno in severno od Gumbinnena. Naš ogenj je prisilil sovražnika, da je izpraznil posamezne pozicije jugovzhodno od Gumbinnena.

Severnovzhodno od Gumbinnena smo odbili sovražne napade z velikimi izgubami za Ruse.

V severni Poljski ni nobenih izprememb.

Vzhodno od Pilice se ni dogodilo ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

POLOŽAJ NA POLJSKEM.

Londonška »Daily Mail« poroča iz Petrograda, da posvečajo tam operacijam ruskih čet proti zapadni Prusiji posebno pozornost. Manjši boji, ki se vrše na desnem bregu Visle pa sicer še ne prinašajo nikakih odločitev. Rusi so pred kratkim udarili na Vloclavsk. To je odgovor na svoječasni nemški napad, vsled katerega se je nahajalo mesto Plock nekaj časa v nemških rokah. Bojna črta pričenja na severnem Poljskem pri Dobrzynu ob Visli se razteza ob rečici Skazava in ob Wkri na vzhod čez Biežun, Radzanow na Konopko ob železnici Mława - Ciechanow. Veliki knez Nikolaj skriva svoje načrte prav dobro in nikdo ne ve, kaj je glavni cilj te ruske ofenzive.

Posledice zavzetja Varšave.

Krakovska »Nowa Reforma« ve povedati, da razmotirajo ruski listi o posledicah zavzetja Varšave. Zlasti »Ruski Vjedomosti« pišejo silno skeptično. »Ako opustimo Varšavo ter se umaknemo na prihodnjo obrambeno črto, katere središče je trdnjava Brestlitovsk, potem bi se spremenilo vse pred nami se nahajajoče ozemlje v eno samo trdnjavo Nemcev in Avstrijcev. Mi pa bi bili tudi prisiljeni zapustiti Galicijo in Bukovino. Pri vsem tem pa bi bilo

še dvomljivo, ali bi mogli preskrbljavati svojo armado s potrebno municijo in živežem. Naš poraz pri Varšavi bi torej pomenil odločitev cele vojne.

Citat »Nowa Reforma« je smatrati za dokaz precejšnje zmedenosti v ruskih krogih, ker bi bilo sicer malo verjetno, da bi smeli ruski listi, ki stoje pod najostrejšo cenzuro pisati tako odkrito, kakor to delajo »Ruski Vjedomosti«.

Vojni korespondenti zapustili Varšavo.

Berlinska »Post« javlja, da so morali vojni korespondenti in zastopniki nevtralnih listov zapustiti Varšavo. Vojaške oblasti so odpravile tudi del civilnega prebivalstva.

Uprava v vzhodni Galiciji.

»Glos Narodu« prinaša obširnejše poročilo o politični upravi v tistem delu Galicije, kjer je sedaj ruska armada. V tem delu Galicije in v Bukovini so Rusi ustanovili tri gubernije, Iwovsko in Črnovsko. Vsaka teh gubernij ima 15 političnih okrajev, Iwovska pa 16. Sodišča so vsa ostala kakor so bila, to je, sodijo samo avstrijski sodniki in po avstrijskih postavih. Za okrajne predstojnike so postavljeni največ domačini, ki so izvežbani v upravnih stvarih. Davki se pobirajo samo v tarnopolski guberniji, ker tam prebivalstvo vsled vojne ni imelo dosti škode. Ljudske šole v vzhodni Galiciji so postale ruske, pač pa je poljski manjšini dovoljeno, da sme pod gotovimi pogoji ustanovljati zasebne poljske šole. Na železnicah so napravljeni dvojezični, to je ruski in poljski napisi.

Wiedensky Kuryer Polski« poroča, da je bil poslanec Bielowiejski pri ministrskem predsedniku grofu Stirgkhu in posredoval, da bi se iz vzhodne Galicije in iz Bukovine pred Rusi pobeževalu prebivalstvu dovolilo povratek. Ministrski predsednik je lojalno izjavil, da za sedaj avstrijska vlada ne more v tem oziru sama ničesar storiti. Pač pa je svetoval poslancu Bielowiejskemu naj se obrne na ameriški konzulat v Bukarešti, da bo ta za povratek beguncev potrebno dogovoril. Ministrski predsednik je obljubil, da bo stvar krep-

ko podpiral, seveda v sporazumljenju z vojnim ministrom.

POLOŽAJ V KARPATIH.

Kakor se z vojaške strani poudarja, zaslužijo dogodki, ki se odigravajo v Karpatih, posebno pozornost. Koncem preteklega tedna so prešle naše čete na nekaterih točkah v ofenzivo ter so prisilile Ruse, da so opustili svoje južno od glavnega karpatskega glavnega grebena se nahajajoče pozicije. Naše čete so že v posesti prehodov, ki vodijo v Galicijo. Rusi so poskušali se zgubljenih pozicij zopet polastiti, toda ti poskusi so se ponesrečili z velikimi izgubami, akoravno so bili izvršeni z močnimi silami.

V vojaških krogih se poudarja, da postane karpatsko predgorje v kratkem pozorišče velikih podjetij, ki bodo morda za celotni položaj odločilnega pomena. Pričakovati pa je tudi, da bomo nadaljevali z našimi uspešnimi napadi na črto Tarnow-Gorlice.

Po vesteh vojnih poročevalcev dobivajo boji v Karpatih vedno bolj značaj zimskih gorskih bojev. Ozemlje med Dunajcem in Karpati je sedaj pokrito z vosokim snegom. Pozicije čet segajo do najvišjih grebenov ter se raztezajo do tik pred mesto Gorlice. Aproximacija je sicer težavna — ker se mora živež donesati na konjih — vendar pa funkcijonira dobro. Posebno ljut boj se je razvil na cesti v Sohat ob mostu čez reko Bistrico. Tristo ogrskih hondevskih huzarjev je tam pregnalo cele tri ruske bataljone.

Ruska fronta v Karpatih.

Iz Budimpešte poročajo: Rusko prodiranje v vzhodnih Karpatih je na celi črti ustavljeno. Ruska črta pričenja pri gališki vasi Mikuliczyn ter se razteza ob obnožju Gozdnih Karpotov v Bukovino. Pod gorovjem Černahova so ruske čete zasedle Zabie in Bystercze ter stoje nadalje ob Črnem in Belem Čeremošu. Položaj naših čet o marmaroški meji je trden.

Iz Kodanja javljajo: Petrogradska brzojavna agentura sedaj oficijelno priznava, da so ruske operaci-

je, baje radi previsokega snega, ustavljene.

BOJI V BUKOVINI.

Kakor poročajo budimpeštanski listi, so poskušali Rusi med bojem pri Kirlibabi prodreti tudi južnovzhodno od Jakobenyja. Ob reki Aranyos - Besterce so dospeli do občine Kolubta, kakih 10 km od Dorne Vatre. Tam pa so jih napadle naše čete ter v neizprosni ognju popolnoma uničile. Kdor je mogel je zbežal. Pred Jakobenyjem se je zadnje dni vršil le artiljerijski boj. Rusi svojih napadov niso ponovili. Rusko ofenzivo v Bukovini je smatrati za strto in sovražnik posveča sedaj vso skrb utrjevanju svojih defenzivnih pozicij.

Naše čete so porazile Ruse v treh spopadih. Posebno se je odlikovala artiljerija. Pri Jakobenyju so sodelovale z izvrstnim uspehom tudi poljske legije. Razpoloženje naših čet je sijajno.

Ruski mirovni predlogi.

Oficijozna »Wiener Allgemeine Zeitung« javlja: Nekateri ruski listi razpravljajo o možnosti separatnega miru med Rusijo in Avstrijo. Avstrija naj bi odstopila Rusiji vzhodno Galicijo zato pa anektirala Srbijo. »W. Allg. Z.« poudarja, da je posebno zanimivo dejstvo, da je znaten del ruske javnosti mnenja, naj se Srbijo tržuje. V ostalem pa ni misliti, da bi bila monarhija pripravljena žrtvovati del kakšne svoje kronovine. Vezi, ki spajajo vse naše dežele z monarhijo in dinastijo, so tako trdne, da jih ni mogoče nikdar raztrgati.

Pristanišče Arhangelsk zamrznjeno.

Iz Petrograda se poroča: Po oficijelnem razglasu je plovlitba za Arhangelsk ustavljena, ker je pristanišče zamrzlo.

ARTILJERIJSKI BOJI PRI NIEUPORTU IN YPERNU. — VELIKE FRANCOSKE IZGUBE V VOGEZIH.

Berolin, 25. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 25. januarja.

LISTEK.

Nimba.

Abesinska povest.

Francoski spisal Marcel Prevost. Prevel Pastuškin. (Dolje.)

Prijateljta sta bila precej mrka. Vkljub vsemu prizadevanju, da bi prikrila svojo bojazn, se je v njun pomenek mešalo zmerom dotrajno molčanje... Oba sta na skrivnem razmišljala o isti reči. In oba sta si želela, da bi se siloma kako razrešila in zadela že vendar ob katero tistih vstaških žet, ki so se baje zopet pojavile v deželi... To la trumica se je zama odaljevala od poti. Se izgubljala v ozke Belesine soteske da je dvakrat komaj ušla napadu in poginu — oddati ni mogla niti enega strela. Krog Strih se je po kratkem premoru v podolžasti cazi ob reki vrnila čez dvi in strn proti Adi - Garu, da bi prišla zopet na cesto. Ke jo je dosegla kakor deset kilometrov od Gullabe, se je jasnovesli mesec boril z mrakom. Častnika sta se spogledala in sta se začudila svojim temnim obrazom.

»Če bi pognala nekoliko hitreje?« je vprašal Ludo. »Kratek galop po cesti bi nama izborna teknil.«

»Toda,« je ugovarjal Navoni, »spremstvo bi nama s svojimi mulami ne moglo slediti.«

»Pride za nama v tabor.« je odvrnil Ludo. »Ceste ne more izgrešiti.«

Navoni je ukazal Hasanu, naj privede svoje ljudi za njima. Častnika sta izpodbodla svoja konja, ki sta se vkljub dnevnemu naporu spustila v uren tek. Mesec, še bolj svetel nego prejšnjo noč, je obilaval neizmerne pokrajino, proseval je nočno meglo ali jo delal vsaj tanjšo in tako prozorno, da sta se jezdecata videla v neizmernem kolobarju svetlobe z zabrisanimi mejami od sivih hlapov. Ludo in Navoni sta srkala ostro svetlost noči. Naenkrat je kliknil Navoni, kakor bi zapovedoval:

»Stoj!«

Ludo je pritegnil vajeti. Konja sta napravila še par pretiranih skokov in sta obstala. Izparina njunih vratov in bokov je silila jezdecema v nosnice, kakor duh po raztopljeni masti.

»Kaj je?« je vprašal Ludo.

»Glej,« je rekel Navoni.

Na cesti pred njima se je v zadosti dogledni daljavi premikala temna gruča, ki je zaslanjala pot in segala na desno in levo daleč v kamnje. Gibala se je tako počasi, da nista mogla častnika takoj razločiti, kam gre.

»Vstaji?« je šepnil Ludo.

Navoni je zmajal z glavo:

»Ne... vozove vidim... tovrne vozove... Tako močna vstaška četa je v bližini tabora nemo-goča.«

»Prekinil se je, nato je kriknil:

»Vraga, saj to so oni!«

»Kdo oni?«

»Spreved! Ranjenci domačini, ki jih premeščajo... Boga mi, hitro res niso vozili. Naprej!«

Pognala sta zopet v galop. Nista premerila sto metrov, kar Ludo konj hipoma odskoči: krogla mu je zažvižgala mimo ušes.

Ludo je zaklical:

»Alberto!«

Dočim se je Navoni obrnil s Chiugo, ki je tekla nekoliko spredaj, sta se razlegla dva nova strela. Toda krogla so letele pač daleč od ceste, ker se ni slišalo niti njihovo žvižganje. Častnika nista niti za trenotek pomišljala, ali bi se ne bilo bolje vrniti.

»Uboge reve!« je rekel Navoni.

»Zdaj se že vsega bojijo.«

Nataknil je žepni robcen na kolec sablje in ga dvignil v zrak. Nadaljeval je korakoma svojo pot... Zdaj je že bilo mogoče razločiti konec spreveda, moške in ženske peš, obložene mule, nekaj vozov. Ludo je s pestmi napravil rog na ustih in zaklical:

»Amici!... Savoja!...«

Odgovoril je isti klic. Mož na

konju jima je prihajal nasproti. Bil je to artiljerijski častnik, ki je zapovedoval sprevodu. Majhen in koščat, s kocinastim obrazom buldoga in gladko ostrizenimi, na temenu osi-velimi lasmi je jezdit velikansko črno mulo.

Onravičil se je radi strelav:

»Ti reveži so vsi preplašeni. Danes jutraj je neka svojat napadla konec kolone; pomorili so nekaj žensk in odvedli enega ranjenca.«

»To vas je gotovo tako zamudilo?« je vprašal Ludo.

»Da... In potem — ko bi nas tudi ne bilo nič zadelo — mi ne gremo hitro... Bi jih radi videli?... Če mahmemo prek planjave, jih lahko kmalu prehitimo.«

Častnika sta prikimala. V urnem peketu so vsi trije zavili na levo nekoliko vstran in so v daljavi enega kilometra zopet dosegli cesto. Prednji konec kolone jih je kmalu dohitel.

V svetlojasni mesečini, ki je dajala sprevedu čudno podobnost z gledališčno parado, sta Ludo in Navoni s težkim srcem gledala, kako je cela kolona defilirala pred njima. Bili so to izvečine topničarji domačini, ranjeni v mesarskem klanju pri Amba - Alagi, kjer je bil njih bataljon decimiran. Ta pogled je bil strašen. Ob bokih mul so visele napoli odtrgane noge, trdo zavezane v cunjje brez prave barve; ranjenec, ki ga je

podpirala v sedlu, kolikor se je dalo, kaka ženska ali lažje ranjen tovariš, je zastokal pri vsakem koraku živinčeta... Nekaj jih je bilo položenih na nosilnico, napravljeno iz pušk; nekateri so se dvigali na ležišču, gledali so častnike z mrličnimi očmi, kakor bi jih ne poznali, kakor da jih tišči še vedno mora pogibelji. Drugi so tavalili kakor pijani, oči uprte v tla, vpognjeni naprej, da se je pri vsakem koraku zdelo, da padejo.

Temu je roka počivala v obezi; drugemu je bila glava ovita z umazanimi cunjami. Vse to je bilo pomešano z obloženimi mulami, z vozovi, suhim kljušeti in nenavadno množico žensk in otrok, ki so stopali hitro, stisnjeni drug ob drugega, tako stisnjeni, da se je Ludo spomnil gomazni mladih kobilic, ki jih je bil videl pri Masani, kako so šle čez cesto, plezale druga po drugi in se vendar vse enakomerno pomikale naprej. Ženske so bile večinoma žene ranjencev in so spremljale svoje može; druge so bile vdove; te so imele skoro vse rdeče ali rumen žaloben fes na glavi; pred častniki so začele presunljivo tožiti. Vsa ta žalostna truma se je premikala kakor kobilice, ki jih je bil videl Ludo, naprej po cesti, kakor da jo goni in podi neizbežna usoda. Dva bersaglierska podčastnika, vkljub naporu snažna in živahna, sta jih bodrila in vzdrževala red.

(Konec prih.)

Zapadno bojišče: V Nieuportu in Yperu so se vršili artiljerijski boji.

Jugozapadno od Berry au Bac smo izgubili okoli 400 mrtvih, nekaj dnevi odvzeli Francozom.

Včeraj so se vršile severno od taborišča pri Chalonsu samo artiljerijske borbe, danes pa so se tam vršile tudi infanterijski boji, ki se trajajo.

V Argonskem lesu severno od Verduna in severno od Toul artiljerijske akcije.

Odbili smo vse francoske napade na Hartmannswillerkopf.

Boji v lesu so za Francoze združeni z velikimi izgubami; našli smo ni manj kakor 400 alpincev mrtvih.

Število francoskih vjetnikov narasča.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleški zrakoplovci nad Zeebrugge.

Angleška admiralijska poročila: Dva britska zrakoplovca sta obiskala v soboto Zeebrugge. Pri poizvedovalnem poletu, ki se je pred tem vršil, je sedem nemških zrakoplovov obkolilo enega zrakoplovca, ta pa je ušel, četudi lahko ranjen. Nadaljeval je svoj polet ter rešil svoj nalog.

Francoske izgube pri Soissonsu.

Poročevalec londonske »Morningpost« konstatira, da so izgubili Francozi v bojih pri Soissonsu 12.000 mrtvih, ranjenih in vjetih.

Razporeženje na Francoskem.

»Budapester Korrespondenz« si poroča iz Kristianije: Iz privatnega pisma nekega norveškega trgovca v Parizu objavlja »Morgenbladet« sledeče: Na Francoskem so se dodobra naveličali vojne. Kar je bilo še navdušenja, je kar razpršelo. Vedelo bi bilo gotovo več nego ljude, če bi nastal mir. Zelo ozlovoljeni so nad Angleži. Njihova trgovina gre boljše nego kdaj prej. Zaslужijo mnogo denarja. Nimajo še velikih izgub in njihove bogate province še niso upuščene. Odkrito rečeno, na Francoskem niso bili brezpogojno ozlovoljeni, ker so nemške ladje obstrlevala angleško obala, in so upali, da jih bo to vzbudilo. Najbolje je, da se o Rusih sploh ne govori. Razočaranje je neizmerno. Vojaki imajo mnogo življenje v strelskih jarkih. Pripovedujejo, da mnogi dvigajo roke, da jim Nemci odstrele par prstov ali kaj drugega, da postanejo nezmožni za boj in da pridejo domov.

IZKRCEVANJE NOVIH ANGLEŠKIH ČET V FRANCIJI.

Iz Zeneve poročajo: Listi javljajo iz Pentariera, da so se transporti nove Kitchenerjeve armade že začeli. Angleške čete se izkrcavajo v različnih pristaniščih francoskega zapadnega obrežja, kjer so transporti varni pred nemškimi podmorskimi čolni. V Brestu in v Saint Nazaire se izkrca dnevno približno 20.000 mož.

»Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdama: »Rotterdamsche Courant« je dobil od svojega poročevalca v Le Havre posameznosti o moči angleških čet, ki so se v zadnji čas izkrcale v francoskih pristaniščih. Samo v eno pristanišče je baje v teku štirindvajsetih ur dospel 28 transportnih ladij. V par dneh se je na ta način izkrcalo na Francoskem več stotisoč mož.

Isti list poroča iz Milana: Kakor poroča »Corriere della sera«, so dobili oficijalni krogi v Bernu poročila, da bo pristanišče La Havre meseca februarja zaprto. To so odredile vojaške oblasti, iz česar se da sklepati, da bodo meseca februarja izkrcali glavni del nove angleške armade.

Operacije nemških zrakoplovcev.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča: Poizvedovalni polet čez Reims in Chaulnes skro do pariške predmestne črte, se je v nedeljo popolnoma posrečil. Zasedovanje istih je bilo popolnoma brezuspešno. Vojni minister Millerand še vedno zadržuje poročilo o velikih poškodbah vojaških zavodov od strani nemškega zračnega brodograja. »Figaro« poroča, da je več strelav zadelo v Dünkirchnu tudi tri konzulate.

»Matin« poroča, da je bombardma na Dünkirchnu izvršilo šest zrakoplovcev iz višine 3000 metrov z 80 bombami. Tri bombe so zalele konzulate Urugvaya, Norveške in Združenih držav. Konzul Združenih držav Morel je bil poškodovan.

Angleška admiralijska potrjuje nemški napad iz zraka na Dünkirchnu in pravi, da ni bila povzročena nikakoli posebna škoda. Ena bomba je padla pred ameriški konzulat ter razrušila vsa okna in opravo.

Angleške odredbe proti nemškim izkrcanjem.

Da se otežijo eventualne izkrcanje nemških čet na angleških tleh, so, kakor poroča »Daily Chronicle«, napravili na vzhodni obali Anglije več milj dolgo ograjo iz bodeče žice. Položili so po kopnem tudi mine, ki se bodo, če stopijo nemški vojaki na ondotna polja, razstrelile.

Millerand v Angliji.

London, 25. januarja. Francoski vojni minister Millerand se je mudil par dni v Londonu, kjer je konferiral z angleškim vojnim ministrom lordom Kitchenerjem. Millerand je posetil tudi ministrskega predsednika Asquitha ter ministra Lloydja Georgea, Churchilla in Haldanea. Sprejel je bil tudi od kralja, na kar se je vrnil v Francijo.

Finančni ministri tripleentente Bark, Lloyd George in Ribot se sestanejo koncem tedna v Parizu, da se posvetujejo o važnih finančnih vprašanjih in o trgovskih odnošajih med zvezanimi državami.

POMORSKA BITKA PRI HELGOLANDU.

Berolinski listi naglašajo v člankih o nemškem poročilu o pomorski bitki v Severnem morju, da so bile angleške vojne moči mnogo močnejše nego nemške. Kar se tiče težkih pomorskih moči, so se morali Nemci bojevati s štirimi proti petimi. Angleži pa so imeli tudi osem torpednih rušilcev več nego Nemci. Da so Angleži navzlic temu prekinili boj kaže, da jim je nemški artiljerijski ogenj povzročil mnogo škode. Izgubili nemške križarke »Blücher« beležijo z velikim obžalovanjem.

O pozorišču pomorske bitke v Severnem morju, se poroča 24. januarja listu »Vossische Zeitung« iz Amsterdam: Iz Franekeria, provinca Friesland, poročajo, da se od danes jutraj sliši neprenehoma močno topovsko streljanje, ki je doseglo svoj višek med pol 11. in 11. uro. Iz tega se da sklepati, da se vrši velika pomorska bitka v Severnem morju, severno od otokov Ameland in Schiermonnikoog.

BOJI V KOLONIJAH.

Angleški poraz v južnozahodni Afriki.

Wolffov urad poroča o težkem porazu Angležev v južnozahodni Afriki. Uradno poročilo guvernerja nemške južnozahodne Afrike potrjuje poraz pri Sondfontainu dne 25. septembra 1914. Po tem poročilu so naše čete pod poveljstvom podpolkovnika pl. Heidebrecka uničile tri angleške eskadrene. 15 častnikov, med njimi njihov poveljnik, polkovnik Gran, in 200 mož je bilo vjetih ter dva topa vpletena. Izgube na naši strani so znašale dva častnika in 12 mož, ki so padli, in 25 ranjenih mož. Uradno angleško poročilo iz Pretorije od 24. oktobra pa pravi, da so združeni Angleži in Južnoafričani izgubili le 15 mrtvih, 41 ranjenih, 7 pogrešanih in 35 vjetih.

Burska vstaja.

London, 25. januarja. (Kor. ur.) Reuterjev urad javlja uradno iz Pretorije: Sovražnik je napadel z 1200 možmi in 4 topovi pod vodstvom poveljnikov Kemna in Maritza Uprington, a je bil odbit. Na bojišču je pustil 12 mrtvih in 33 ranjenih. Veli smo 96 mož. Angleške izgube znašajo 3 mrtve in 22 ranjenih. — Wolffov urad pripominja k temu poročilu: Kako se na ocenjujejo angleški podatki o izgubah v južni Afriki, kaže pravkar objavljeno poročilo guvernerja v jugozapadni Afriki o boju pri Sondfontainu.

TURŠKA VOJNA.

Nova ojačenja za rusko armado v Kavkazu.

Carigrad, 25. januarja. Listi poročajo: V Kavkaz so dospeli sibirski čete, ki so zime bolj navajene, da ojačijo tamkajšnje rusko armado.

Oficirska revolta na Portugalskem.

Reuterjev urad poroča iz Vigo: Potniki, ki prihajajo s Portugalskega, zatrjujejo, da je položaj nenavadno resen. 300 oficirjev je v znak svoje solidarnosti z uporom oddalo svoje sable in so se branili, zapustiti vojašnice. Smatrali so se zaprte v vojašnicah. To se godi kot protest proti vojnemu ministru, ki je bil prej monarhist in ki je zdaj pristopil k republikanski stranki.

Madridski »El Liberté« poroča: Portugalska vlada je od 18. januarja nadalje opustila vsa cenzura za časopise in pisma v inozemstvo. Ubajili so brzolavno cenzuro tudi za bralavre politične in vojaške vsebine.

Iz tega sklepa v Lisabonu, da je končno odpravljena nevarnost, da bi se Portugalska udeležila evropske vojne.

Sukri poša vjet?

Carigrad, 25. januarja. (Kor. ur.) V pregledu vojnega položaja v Kavkazu konstatira »Tanin«, da so ruski komunikacije napačni ali pa pretirani. Ruski poskus, obiti levo krilo turške armade v okolici vzhodno od Oltyja se je v očigled izredni hrabrosti turških čet ponesrečil. Te niso opustile ozemlja, ki so ga na ruskih tleh zasedle, temveč so le iz taktičnih razlogov zapustile nekatere brezpomembne točke. Ruske izgube so od začetka vojne dvakrat tolike kakor turške. Zdravstveno stanje in red v turški armadi sta izborna.

Ruska poročila o bojih v Kavkazu so pretirana.

Carigrad, 25. januarja. (Kor. ur.) V pregledu vojnega položaja v Kavkazu konstatira »Tanin«, da so ruski komunikacije napačni ali pa pretirani. Ruski poskus, obiti levo krilo turške armade v okolici vzhodno od Oltyja se je v očigled izredni hrabrosti turških čet ponesrečil. Te niso opustile ozemlja, ki so ga na ruskih tleh zasedle, temveč so le iz taktičnih razlogov zapustile nekatere brezpomembne točke. Ruske izgube so od začetka vojne dvakrat tolike kakor turške. Zdravstveno stanje in red v turški armadi sta izborna.

Kanadski jezdeci za Egipt.

»Times« poročajo iz Toronta: V zahodni Kanadi sestavljajo jezdeške polke, ki bodo skupaj z angleško in avstralsko kavalerijo vršili službo v Egiptu.

Maročani zavzeli Fez. — Velike izgube Francozov.

»Taswir - i Efkir« priobčuje tri pisma maročanskega poglavarja Abdula Malika, ki so došla iz Casablance. V pismu, datiranem z 14. dnem decembra, piše Abdul Malik, ki se podpisuje Emir maročanski, da se mu je posrečilo po petnajstodnevem boju, zavzeti Fez. Francozi so poskusili na begu, sežgati depoje živih in municije, kar pa se jim ni posrečilo. Maročani so dobili bogat plen. Čeprav so se morali bojevati proti Francozom v ravnini, so vendar njihove izgube neznatne, dočim so imeli Francozi 3500 mož mrtvih in vjetih in mnogo ranjenih.

Med zaplenjenim vojnim materialom je mnogo strelskih pušk, devet topov, med temi trije velikega kalibra, vsi v dobrem stanju, razentega mnogo orožja in dva sanitetna oddelka. Prebivalstvo zopet zasedenih pokrajin se pridružuje vojnim četam, ki se bojujejo proti Abdul Maliku. Po zavzetju Feza so prečitali v veliki mošaji na slavnosten način fetvo, v kateri se v imenu sultana — kalifa sklicuje sveta vojna. Abdul Malik je izjavil v navdušenem govoru, da imajo, ker je kalif oznanil sveto vojno, vsi verniki dolžnost, udeležiti se iste. Abdul Malik je pozval Maročane, naj se bojujejo, da zopet iztrgajo svojo deželo Francozom, ki so se iste na krivičen način polastili.

Maročani napadli španske čete.

Tetuan, 24. januarja. (Kor. ur.) »Agence Havas« javlja: Sovražnik je napadel neko izvidno špansko kolono. Španci so imeli 10 mrtvih in 15 ranjenih.

KABINETNA KRIZA V ITALIJI. — ITALIJANSKA VLADA NA RAZPOTJU.

Po poročilih iz Rima se nahaja sedanji kabinet Salandra v kritičnem položaju. Bivši ministrski predsednik Giolitti namerava baje zopet vstopiti v ministrstvo, in vzeti vajeti italijanske politike v svoje roke. Kampanja proti sedanjemu min. predsedniku Salandri postaja čim dalje ostrejša in politični krogi ne dvomijo, da je nov kabinet Giolitti mogoč. O pomenu take spremembe vladajo precej nejasni nazori. Prijatelji dosledne nevtiralnosti se nadejajo, da bi Giolitti obvaroval Italijo vmešavanja v vojno, radikalni krogi pa zopet opozarjajo na dejstvo, da je bil Giolittijev nastop v zadnjem zasedanju italijanske zbornice dokaz, da tudi ta volitelj konzervativne politike ni »prijetelj miru za vsako ceno«. Z največjo napetostjo pričakuje javnost parlamentarno sesijo, ki se prične 18. februarja in ki prinese morda definitivno odločitev. Da postaja nervoznost v Italiji vedno večja, temu je dokaz tudi dejstvo, da je italijanska radikalna stranka sprejela resolucijo, ki zahteva, da poseže Italija v vojno takoj. V stranki sami je prišlo radi tega do ostrega spora in drugi predsednik stranke Fera je odstopil. — Pri nas živa Giolitti kot konzervativni politik mnogo simpatij in naši politični krogi se nadejajo, da bi kot načelnik italijanske vlade ne prerušil vezi, ki spajajo Italijo z Avstrijo in Nemčijo.

Vojaška pripravljenost Italije.

Kakor znano, je bil v Italiji poročan 15. t. m. pod orožje letnik 1895. Na gre tu za rezerviste, temveč za rekrute; izredno je le, da so bili klicani že sedaj. Vsak letnik ima v Italiji tri razrede: v prvi razred spada za vojaško službo sposobni mladeniči, ki nimajo pravice do zakonitih olajšav. Ti služijo dve leti. Moštvo drugega razreda služi le šest mesecev aktivno. V tretji razred spada sposobni sinovi edinci staršev, ki so že 65 let stari. Tretji razred se v mirnem času sploh ne sklicuje. Italija ima sedaj pod orožjem letnike 1892., 1893., 1894. prvega razreda, to je skupno cca. 275.000 mož. Z vpoklicanjem drugih razredov in prištevanju nove rekrute, se zviša to število na 485.000 mož. Mobilizacija te armade bi bila v najkrajšem času gotova, ker je treba le še vpoklicati letnike 1891., 1890. in 1889. ter k prvi liniji pripadajočo tkzv. mobilno milico. Ta armada bi štela: 12 armadnih zborov s 37 pehotnimi in 3 konjeničnimi divizijami, 2 zbora alpincev in potrebno artiljerijo, katere reorganizacijo je vojna urava baš končala.

Italijanska vojna mornarica šteje 4 dreadnoughte od 21.000 do 23.500 ton, 6 velikih linijskih bojnih ladij po 12.800 do 13.400 ton, 3 oklopne križarke, 3 velike križarke ter 2 manjši linijski ladij. Križarka flotilja šteje 8 enot, torpedna 40 rušilcev, 100 torpedovk in čez 20 podmorskih čolnov.

Za italijansko zračno brodogrje.

Uradna italijanska »Gazetta Ufficiale« priobčuje kraljevski dekret, ki določa vsoto 16 in pol milijonov za vojaško zračno brodogrje.

Genadijev o svoji misli.

Milanski »Secolo« priobčuje izjavo bolgarskega odposlanca, Genadijeva, ki pravi: Prišel sem v Italijo, da študiram balkansko vprašanje z rimskega stališča. Italijanski interesi ne nasprotujejo bolgarskim. Italija je nastala na podlagi narodnostnega principa in bo gotovo podpirala one narode, ki se, kakor Bolgarija, bore za isto načelo.

Ruski finančni minister v Bukarešti.

Bukarešta, 25. januarja. Ruski finančni minister Barh je prispel v Bukarešto ter se je posvetoval z romunskimi državniki. Barh potuje iz Bukarešte v Sofijo ter od tam v Francijo in Anglijo. Kakor se zatrjuje, ima Barh nalogo najeti tam veliko posojilo, ker bi bila sicer Rusija prisiljena skleniti separatni mir.

Trojni sporazum na delu v Vatikanu.

Iz Rima poročajo: Diplomacija tripleentente deluje na vse kriplje, da bi pripravila papeža do še ostrejšega protinemškega nastopa. Pomaga ji katoliško belgijsko časopisje, ki napada papeško stolico in njeno uradno glasilo »Osservatore Romano«, češ, da je Nemcem preveč prijazna. Glavni namen te kampanje je pridobiti italijanske klerikalce za vojno agitacijo v Italiji.

Romunski bencin za tripleentento.

Iz Bukarešte poročajo: Francoski poslanik je pokupil v Romuniji vse zaloge bencina za tripleentento, da ne pridejo v roke Nemčije ali Avstrije.

HOMATIJE V ALBANIJI. — GRŠKA REKRUTIRA V SEVERNEM EPIRU.

Iz Aten poročajo: Albanski vstasi so zasedli Berat, Malacastra in Fieri. Pred Dračem je položaj neizpremenjen.

Ba'e na željo prebivalstva je odredila grška vojna uprava v severnem Epiru splošno rekrutacijo ter sklicala štiri rezervne letnike, pod orožje. Ustanovitev posebne severnoepirske divizije kot 15. grške divizije s sedežem v Korici je sklenjena stvar.

Nove grške vojne ladje.

Iz Aten poročajo: V neki angleški ladjedelnici so spustili novo grško križarko »Admiral Konduriotis« v morje. Grška vlada bo kupila še neke druge ladje.

Turki dementirajo grške vesti o preganjanju Grkov v Turčiji.

Carigrad, 24. januarja. (Kor. ur.) Uradno se razglasa: Vse grške vesti o preganjanju Grkov v Avli, kjer da so bili nekateri celo ubiti, so zlobne izmišljotine. To dokazuje uradna preiskava in potrjuje tudi sam grški metropolit.

Kriza v portugalskem kabinetu.

Lisbona 24. januarja. Vojni minister je vsled spora z ostalimi člani kabineta podal demisijo.

POVRATEK NAŠEGA PRESTOLONASLEDNIKA. — AVDIJENCA PRI CESARJU.

Dunaj, 25. januarja. Prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef d' Este se je povrnil v nedeljo zvečer iz nemškega glavnega stana. Včeraj jutraj je poročal prestolonaslednik cesarju o uspehu svojega potovanja. Avdijenca je trajala od pol 8. do tri četrti na 9. uro jutraj. Ob 10. uri je nato cesar sprejel volnega ministra gen. Kroatina, ob 11. uri pa domobranskega ministra gen. pl. Georgija. Visoka vojaška funkcijonarja sta ostala vsak po eno uro pri vladarju.

V REIMSU MED BOMBARDIRANJEM.

Vojni poročevalec lista »Politiken« slika pojedino, na katero je povabila vojne poročevalce in ki se je vršila med groznim bombardiranjem.

»Med svojim potovanjem ob južni fronti, sem še le v Reimsu prav do dobrega čutil, da sem blizu najhujših bojev. Tu smo dobili ognjeni krst, dobili smo ga pri neki slavnosti. Tako epična slavnost, taka bojna slavnost, tako impresionistična in čudovita, da je nihče izmed nas, ki jo je doživel, ne bo pozabil. Dozdevalo se mi je kakor »crimen laesae humanitatis« slaviti slavnost v hipu, ko je Francija, da ves svet v najgroznejši vojni, ki je kdaj divjala med narodi. In sicer je bil to zajtrk, ki ga je dala republika nevtralnimi poročevalcem, ki so prišli sem, da vidijo in poročajo.

Postalo je že precej pozno, ko smo prišli iz Epernaya v Reims. Nismo si torej hoteli ogledati mesta in smo takoj odšli v hotel du Nord na Place Drouot d' Erlon, kjer nas je čakal zajtrk. Ko smo prišli do hotela, sem videl nekaj čudnega. Moj avtomobil, ki je bil zadnji v vrsti, se je ustavil pred hišo, ki ji je bila fasada popolnoma razrušena. Vprašal sem zelo vljudnega hotelskega slugo, ki mi je pomagal iz voza, kdaj se je to zgodilo. »Predvčerajšnjim«, mi je odgovoril. In marsikdo bi mislil, da bo ta hipni in krepi argumentum ad hominem spravil človeka v neprijetno razpoloženje. Toda nikakor ne. Bilo nam je, kakor da bi se veselili humor, ki smo ga prinesli iz fronte od čet s seboj, in pa naravni način, na kakršen so se prebivalci v Reimsu gibal in živeli, polastil tudi nas, tako da smo vsi z nekim izvrstnim humorjem in dobrih tekem sedli k mizi. Jed je bila dobra, in zajtrk naravnost sijalen. Velika okna jedilnice so bila obrnena proti trgu, kamor so padle pred kratkim zadnje nemške bombe. Menda sploh nismo na to mislili, da bi mogli dobiti eksplozivno požar iz Nemčije na našo belo pokrito mizo, ali pa smo mislili sploh na navadne vsakdanje stvari, dejstvo pa je bilo, da se je zabava hitro razvila. Več častnikov je prišlo iz strelnih jarkov k nam, da nas pozdravijo. In niso mogli dovolj povedati o čudnem življenju tam zunaj. Po izvrstnem bordoškem vinu smo dobili šampanca v pokalih. Zakaj pa ne? Vsaj je vendar naraven pridelek dežele in raste v masah po vseh holmcih, in celo ceste se imenujejo po njem, na primer Boulevard Pomery ali Boulevard Louis Roeserer. Zadnji kozarec še ni bil napolnjen, ko se je — razletela granata na trgu pred našimi okni.

To je bil vsakdanji bombardma Nemcev. Naš doyen, neki Švicar, je vstal, kakor da bi ga izstrelili iz topa, dvignil kozarec ter napil republiko in častnikom našega spremstva. Začel je s sledečimi besedami: »Messieurs et chers confrères des pays neutres, ce coup de canon nous rappelle notre devoir. «Ko je bila napitnica končana, smo pogledali skozi okna, da vidimo, kam je udarila granata. Hotelirka je stala smehljaje se ob naši strani ter rekla: »Ne go spodje, bilo je v smeri proti železniški postaji, dvesto metrov od tu oddaljeni.« Toda priletela je že druga granata, ki je še v zraku eksplozirala. »Ta je bila že bliže«, je rekla, »kakih sto metrov daleč na drugi strani.« Nato je priletela tretja. In zdaj smo slišali natančno, kako se je nam nasproti na cesti porušila neka hiša. Tedaj pa je postala hotelirka nekoliko resna ter rekla, kakor da bi se hotela opravičiti: »Gospodje, storila sem vse mogoče, da prikrijem vašo navzočnost, toda se mi zdi, da je sovražnik izvedel, da ste vendar tukaj (tj.?).« Eden francoskih častnikov je nato nazdravil najpogumnejši hotelirki v deželi, ki ni zaprla hotela niti za en dan med celo vojno, čeprav je sredi najhujših bojev.

Vpoklic črnovojnikov.

Danes jutraj je bil objavljen ta - le pozivni razglas: Na podstavi Najvišje zaukazane ga sklica cele c. kr. in kr. ogrske črne vojske se pozovejo na črnovojno službovanje z orožjem, ako se na prebiranju spoznajo, da so sposobni za to:

1. V letu 1891 rojeni črnovojni zavezanici, ki so bili na naboru ali na poprekušnji spoznani za »nesposobne za orožje«, ali so bili do 31. dne julija 1914. l. po vnovičnem zdravstvenem pregledu odpuščeni iz skupne vojske, vojne mornarice, deželne brambor ali orožništva;

2. v letih 1895 in 1896 rojeni črnovojni zavezanici, in

3. tisti, v letih 1878, 1879, 1880 in 1881 rojeni črnovojni zavezanici, ki so - ne da bi bili prej v avstrijsko - ogrski monarhiji zavezani vojni dolžnosti - dosegli avstrijsko ali ogrsko državljanstvo šele po 31. dnevu decembra tistega leta, v katerem so dovršili 33. leto starosti, in jim, ne kraté njihove črnovojne dolžnosti, ni bilo treba priti na nabor.

Na prebiranje so dolžni priti:

a) Tisti, ki opravljajo že sedaj - tudi brez orožja - in sicer vsaj od 10. dne januarja 1915. l. pri črni vojski zavezanih korporacijah, pa od 26. dne oktobra 1914. l. črnovojno službo, ali sicer aktivno vojaško službo, dokler so v tem azmerju;

b) zdravniki (doktorji medicine);

c) vojaški gažisti v pokoju in v razmerju izven službe, potem vsi, ki so služili pri vojakih in uživajo državno preskrbo;

d) osebe, ki nimajo ene noge ali ene roke, ki so slepe na obeh očeh, ki so gluho-neme, bebaste in sodno proglašene za blazne, umobolne ali slaboume, ako se ni itak že doslej izreklo, da so oproščene črnovojne službe, nadalje drugi bolniki na umu in taki, ki imajo božjast, vsi ti, ako je na prebiranju predložen zadeven dokaz.

Prebiranje.

Da se preskusi njihova sposobnost za črnovojno službo z orožjem, se pozivljajo oznamljeni črnovojni zavezanici, da pridejo pred komisijo za prebiranje črne vojske. Te komisije bodo uradovale v času od 10. dne februarja do 3. dne aprila 1915. l. Kraj, dan in ura uradovanja se razglasi s posebno objavo.

Kateri komisiji za prebiranje je odkazan posamezni črnovojni zavezanec, se ravna po njegovem bivališču ob času, ko se izda ta razglas. Črnovojnim zavezancem se dovoljuje brezplačna vožnja po železnicah in parnikih v stajališče komisije za prebiranje in nazaj. Kdor želi to ugodnost, mora v občini bivališča (na občinskem uradu, magistratu) v času do konca januarja 1915. l. prositi za izdajo črnovojne izkaznice.

Vsi, zgoraj pod 3. oznamljeni črnovojni zavezanici, potem tisti črnovojni zavezanici, ki bivajo v drugem političnem okraju, ne v okraju svoje domovinske občine, končno morda v posebni objavi sicer še oznamljeni črnovojni zavezanici, se morajo na vsak način, in sicer v času do konca januarja 1915. l., zglašiti na občinskem uradu (na magistratu) občine svojega bivališča s svojimi listinami, n. pr. krstnim ali rojstvenim listom, domovnico, delavsko ali poselsko knjižico itd. in dobe tam črnovojno izkaznico.

Črnovojno izkaznico je treba skrbno hraniti in jo prinesiti seboj na prebiranje.

V tem razglasu oznamljeni črnovojni zavezanici, ki so bili z nepremagljivimi ovirami zadržani priti na prebiranje ob dne, ki pridejo zanje v poštev, se morajo predstaviti komisiji za dodatno prebiranje. Kdaj in kje bodo poslovale te poslednje komisije, se objavi posebej.

Odhod v službovanje.

Tisti črnovojni obvezanci, ki spoznani, da so sposobni za službovanje, se pozovejo za poznejši čas. Kdaj in kam morajo odriniti v službovanje tisti, ki so spoznani za sposobne, izvedo na prebiranju.

Tisti, ki so bili na dodatnem prebiranju spoznani za sposobne, morajo odriniti v službovanje v 43. urah potem, ko so bili odbrani.

Ugodnosti.

Tisti črnovojni obvezanci, ki spadajo med osebe, imenovane v § 29. vojnega zakona (posvečeni duhovniki, nameščenci v dušnem pastirstvu ali v duhovski učiteljski službi, kandidati duhovskega stanu zakonito pripoznanih cerkev in verskih družb), se ne privzemajo na črnovojno službovanje z orožjem; priti morajo na prebiranje in prinesiti seboj dotične listine ter dokazati to svojo lastnost.

Črnovojnim zavezancem, ki so dokazali po vojnem zakonu za ugod-

nost enoletne prezentne službe določeno znanstveno usposobljenost ali svojačasno na naboru, ali jo dokazujejo sedaj na prebiranju, se podeli dovoljenje, nositi znak enoletnih prostovoljcev v času svojega črnovojnega službovanja.

V tem razglasu oznamljeni črnovojni zavezanici morejo, ako so bili na prebiranju spoznani za sposobne, prostovoljno vstopiti tudi v skupno vojsko, vojno mornarico ali deželno brambo. Zgoraj pod 2. imenovani vstopijo, ker še niso zadostili svoji naborni dolžnosti, na prezentni in skupni službeni čas, ki ga je odslužiti po določilih vojnega zakona o prostovoljnem vstopu. Zgoraj pod 1. ali 3. imenovani lahko prostovoljno vstopijo ali na triletni - v vojni mornarici štiriletni - prezentni službeni čas, ali pa na dobo vojne.

Po prezentaciji pa je prostovoljni vstop v vseh teh primerih dopuštěn le pri tistih vojaških krdelih, katerim je bil dotičnik prideljen za črnovojnika.

Kdor ne sluša teh zaukazov, se strogo kaznuje po obstoječih zakonih.

Dunaj, 25. januarja. (Kor. urad.) K razglasu o vpoklicanju, oziroma prebiranju črnovojnikov, objavljajo:

Eden najvažnejših predpogojev za uspešno vojevanje, so odredbe, s katerimi se pravočasno in neprestano izpopolnjujejo izgube, ki se naravno pojavljajo v armadi. Naloga vojaške uprave mora biti, da ima brez prestanka za bodočnost pripravljena vsa potrebna nadomestila za armado, pri čemer je treba upoštevati, da je treba vojaške, predno se jih pošlje na bojišče, čim najtemeljitje izvežbati; predno pa se prične z izvežbanjem, je treba dati na razpolago dovolj časa za izvršitev naborov in vpoklicev. Kakor je znano, so za službovanje sposobni črnovojniki, rojeni v letih 1878. do 1886., dne 1. in 15. februarja poklicani pod orožje. Izvršujoč svojo dolžnost, mora vojaška uprava skrbeti za to, da se pravočasno odrede nabori nadaljnjih črnovojniških letnikov, ki jih ima sedaj še na razpolago.

Narodno-napredno ženstvo v službi milosrčnosti.

(Dolge.)

V kuhinji.

Bilo je začetkom tega meseca. V prvem nadstropju šentjakobske šole v traktu proti Florijanski cesti je bila prirejena kuhinja za zasilno bolnico, ki je obsegala tri objekte, šentjakobsko šolo, šolo pri Virantu in šolo na Grabnu. V veliki sobi so stale mize za razdeljevanje mesa in za pripravljanje jedil. V kotu velik kotel za kuhanje hrane lažje ranjenim vojakom. Poleg te sobe manjši kabinet s številnimi kuhanje dijetne hrane težje ranjenim in bolnim. Rano jutraj se je pričelo delo. Vojski so kuhali v prvi sobi obilgato črno kavo, za težje ranjene se je kuhalo mleko, čaj in to je bilo delo gospodične. Dopolno so dobili težko ranjeni priboljške, nadzorovati je bilo pa poleg tega tudi kuhinjo za lahko ranjene. Zda je bilo temu, zda onemu pripraviti kaj za priboljšek. Se ni bil zajuterk odpravljen, že je prihajalo meso. Odrabi je bilo najboljšje kose za težko ranjene, in začelo se je delo za kosilo. Še so bile skledje za me-nažo gorke, že je bilo treba napraviti popoldanske priboljške za težko ranjene, zopet čaj, mleko in komaj je bilo razdeljeno to, je že bilo treba skrbeti za večerjo. Tako je bilo vsak dan, delavnik in nedeljo in praznik, samo da so dali prazniki in nedelje še mnogo več dela.

Vmes so prihajale pogosto pošiljatve iz Ljubljane in z dežele. Navadno so bile direktno naslovljene na gospodične, ki so bile prevzele kuhinjo. Prihajalo je maslo, pošiljali so jajca, sadje. Surovo bi sadje ne bilo zaleglo mnogo, tudi bi ne mogli biti vsi deležni teh priboljškov ker bi utegnili surovo sadje temu ali onemu škodovati. In zopet so našle gospodične izhod. Šefinja kuhinje, ki so jo pripoznale vse gospodične za avtoriteto, je odločila: »Kompot«, in noži so se zablikali, posojene ali darovane steklenice in kozarci so se razvrstili po mizah in ko je bilo le nekaj trenutkov prostega časa, se je začelo delo. Če je bil zaboj prevelik ali če ni bilo dosti časa, da bi bile gospodične zmogle vse delo, so poklicale učenke in gospodične iz okolice na pomoč in nobena se ni odtegnila temu delu. Včasih so kot vrhovne poveljnice kuhinje kratkoma komandirale k delu tudi vojske ali pa so se vojski sami ponudili. Sicer pa vojskov niso pustile nikdar v svojo delavnico. Moški je navadno vsak neroden v kuhinji, pa naj bo diplomiran vojaški kuhar. Takih nerodno-

žev so se vedele gospodične obraniti. Prihajale so dostikrat pošiljatve, ki niso zadostovale za vse ranjene in treba je bilo mnogo takta, da se nobeden ni čutil zapostavljenega. Treba je bilo razdeliti darila tudi po drugih objektih in pri tem upoštevati darila, ki so prišla z namenom za posebni oddelek. Treba se bilo vmes zahvaljevati za prejeta darila in poleg vsega tega delo za gospodične še neumorno delovalo pri nabiranju novih daril. Včasih je zmanjkalo tega ali onega. Instančna pot je dolga. Okrajšale so to pot in darovale same ali pa poiskale ljudi, ki so bili pripravljeni darovati. Kdo bi mogel primerno opisati delovanje teh naših gospodičen v službi milosrčnosti? Vse svoje moči so posvetile ranjenim našim vojakom brez razlike stanu, brez ozira na vero in brez ozira na narodnost. Čast jim!

Kuhinja se je med tem preselila v Virantovo hišo.

V tej kuhinji so delovale gđ. Jerica Zemljanova, gđ. Vita Zupančičeva, gđ. Vida Maljčeva, gđ. Zora Hudovernikova in gđ. Marija Mehletova.

Nisi pozabila na nas.

Vsak dan je hodila gospa obiskovat ranjene in bolne vojake v najbližnjo bolnico. Vsak dan je nosila ranjenim kruha in čaja. Ljudje so ji prinašali na dom peciva, pošiljali moke in gospa je poskrbela, da so bili vsi vojaki v belgijski vojašnici deležni teh darov, danes ti, jutri oni. Ranjenci so jo poznali že tako dobro, da so ji prihajali tožiti svoje skrbi celo na dom, ustavljali jo in se ji zahvaljevali ta v nemškem, in se v slovenskem jeziku, Srbi, Hrvati, Madžari, vsak v svojem jeziku in dasiravno mnogokaterih besed ni razumela, razumela je, kar so hoteli povedati, razumela, kar je čutila njih duša.

Bilo je 7. januarja dopoldne. Gospa se je pripravljala, da obišče ranjence. Kruha je bila napravila snoči za ranjence. Rada bi bila nesla ranjenim več, toda moka se je tako podražila, da je nobeden ne daruje več. Kar se spomni: Pravoslavni božič. Tu je treba nekaj napraviti. Dame v Ljubljani zaprosit? Ne. Dosti so že darovale, seveda bi zopet darovale, a pritrغانo bi bilo drugim, katerim so morda namenile darove. Treba je bilo najti drug izhod. Najprej jaslice, majhne, skromne, samo toliko, da se pokaže dobra volja: V trgovini so bili jaslice že pospravili. Čudno se jim je zdelo, da gospa zahteva pred tremi kralji jaslice. Pravoslavni božič! In v trgovini so prostovoljno dodali za vsakega ranjenca še razglednico, več vojnopoštne dopisnice in svinčnik.

Praznihi rok ne bom prišla, si je mislila gospa, ko se je vračala domov. Popoldan je že bil. Sedaj hitro še čaja in jabolk in v vojašnico!

Večer je bil, ko je prišla gospa s hčerko v belgijsko vojašnico in v sobo, kjer so ležali pravoslavni ranjenci. Dva dni so se bili postili za praznik in danes so ležali v svojih posteljah. Soba je bila vsa temna, nobene luči. Žalosten božič. Nobeden se ni zganil.

»Napravite luč!« se oglasi gospa in kakor bi trenil pride življenje med ranjence. Z vseh postelj planejo in ji hite nasproti.

»Nisi pozabila na nas!« se je glasilo z vseh strani. »Vedeli smo, da ne pozabiš na nas. Nisi bila v vojašnici. Vsak dan sicer obiščeš te ali one. Danes je bil naš dan. Vedeli smo, da ne boš pozabila na nas.« In stiskali so ji roko in se radovali, kakor se raduje otrok, če ga obišče mati.

Hčerka je med tem postavila na mizo jaslice in prižgala sveče. In moške so se zgrudili na kolena, sklenili roke in molili božje dete. Težke solze so se jim vlipe po licih. Kdo bi zadržal pri tem lastne solze. S postelje v kotu je bilo slišati mrmranje.

»Slava Dominului!« Slava Dominului!« Roman je ležal tam. Ranjeni je imel obe nogi. Gospa je stopila k njemu. Može se je zjokati in ji poljubljal roki. Vmes je vzdihoval:

»Saracul de mine.« (Jaz ubogi!) In govoril je gospej v svojem jeziku. Ni ga mogla razumeti, a iz tresočega glasu se je slišala neskončna bol.

»Nisi pozabila na nas!« so se ji hiteli zahvaljevati Rusini in Srbi.

Kolika bol leži v teh besedah. »Vsi so pozabili na nas.« ti edina si se nas spomnila s svojim zlatim srcem. In ta hvala je veljala vsemu narodno-naprednemu ženstvu, ki brez razlike stanu, brez ozira na veroizpoved, brez ozira na narodnost lajša bedo in tolaži, kjer mu je to mogoče.

Drugi dan je prinesla gospa pravoslavnim ranjencem v belgijsko vojašnico kot priboljšek čaja in kruha ter mesa, ki so ga darovale v ta namen razne mesarice.

Gospo Ano Podkrajškovo pozna vsa belgijska vojašnica kot svojo dobrotnico. Sremljata jo sje-

na hčerka gđ. Vida Podkrajškova in gđ. Josipina Podkrajškova. Pri nabiranju darov in razdeljevanju prejetih darov pa delujeta večidel skupaj z gđ. Milko Potočnikovo. Razglednice, svinčnike in vojnopoštne karte pa je darovala za pravoslavni Božič tvrdka Bonač. (Dolge prihodnjic.)

Dnevne vesti.

— Pred odstopom grofa Stürgkha. Zadnje dni je sprejel vladar ponovno grofa Stürgkha in viteza Bilinskega v avdienci. Vesti o skorajšnjem odstopu sedanega ministrskega predsednika postajajo čim dalje resnejše. Politični krogi sodijo, da postane nemara vitez Bilinski njegov naslednik. V tem slučaju bi bil kandidat za portfelj skupnega finančnega ministra tržaški namestnik, princ Hohenlohe, ki se je nedavno mudil na Dunaju in je bil tudi pri cesarju v avdienci.

— Z ozirom na poset prestolonaslednika Karla v nemškem glavnem stanu, piše »Die Information«: »Da morajo biti narodnostna in druga strankarska vprašanja v monarhiji absolutno svobodna od vsakega zunanjega vpliva, to je vedno odgovarjalo zdravim realpolitichnim nazorom merodajnih krogov v Nemčiji. ... V Nemčiji se nikdar niso branili spoznanja, da so smeri za notranjo politiko Avstro - Ogrske ostro začrtane po zgodovini in po etnografskih dejstvih. Zato je respektiranje popolne suverenosti vsakega kompascenta na polju notranjih vprašanj najsigurnejša opora trajnega in neomajnega soglasja.«

— O cenzuri razpravlja sedaj vse avstrijsko časopisje. Dunajska korespondenca »Die Information« piše: »Pritožbe proti cenzuri so splošne in prav je, da se je jelo razpravljati o tem vprašanju. Oblasti pač streljajo daleč preko cilja. Da se ne smejo priobčevati bolj ali manj važne vojaške vesti, je povsem v redu. Da pa se onemogoča razpravljanje o zgolj administrativnih in gospodarskih ukrepih in odredbah, to pač nima prav nobenega resnega smotra. Takisto ne moremo pojmiti, zakaj se ne smejo priobčevati poročila zunanjih listov. Kar je že enkrat tiskano v Berlinu ali Curihu, v Milanu ali Londonu, pripada celemu svetu in o stvari je poučen že tudi sovražnik. Ta vendar ne bo čakal, da bo stvar tiskana na Dunaju ali v Pragi, ko jo lahko čita v izvirniku. Grof Stürgkh je obljubil, da se bo zavzel za stvar, in nadejati se je, da bo njegova intervencija donesla zaželjene sado-ve.«

— Ali je res dovolj žita še na Ogrskem? To je vprašanje, ki se zdaj pretresa v vseh krogih. Po ogrski uradni izkazih je bila lanska letina na Ogrskem slabotna, vendar zatrjuje »Pester Lloyd«, da je še toliko žita na razpolaganje, da bo Ogrska lahko izhajala do prihodnje žetve. »Pester Lloyd« namigava, da ogrski producenti in trgovci žito zadržujejo, da bi dosegli zvišanje maksimalnih tarifov. O tem pa, če bomo dobili v Cislitvansko kaj ogrskega žita, ne črhne omenjeni list nobene besede.

— Poljaki prosijo za pomoč. Krovskova »Nowa Reforma« je priobčila bridko pritožbo. Tam je rečeno: »Vsa Poljska je eno bojišče, raztrgana po strelskih jarkih, razorana od granat, polna pogorišč in razvalin. Vasi in cvetoče naselbine so izginile, ostalo je samo prebivalstvo, katerega je vojna vse vzela, vse opustošila; prebivalstvo, ki gineva lakote, mraza in uboštva. Dvanajst milijonov Poljakov je obubožalo, nekateri milijoni od teh bodo lakote in mraza v pravem pomenu besede konec vze- li. Ne gre samo za eno provinco, ne samo za en del, ampak za ves narod. Samo Belgija ima enako usodo. A Belgija bi se bila tej usodi lahko ognila, dočim smo mi nedolžno zadeti. Vendar misli vse na Belgijo. Neutrálne države je ne pozabijo. Amerika prireja zanjo zbirke. Na nas pa se nihče ne spomni. Za nas se ne zanimajo nevr. države in Amerika ne misli na nas. Ni dovolj, da smo vse izgubili, še gledati moramo, ne da bi mogli pomagati, kako dan za dnem mrlo naši otroci od mraza in uboštva, kako zblazne od ubopanja matere, ker nimajo svojim otrokom kaj jesti dati. Na tisoče našega naroda nima drugega zavetja kakor v jama in gozdih in nima druge hrane, kakor skorjo dreva. ... V Švici je bil pod predsedstvom pisatelja Henrika Sienkiewicza ustanovljen mednarodni pomočni odbor, ki nabira darove za poljski narod.«

— Krepke besede. Artiljerijski školalet je pisal, kakor je citati v »Arbeiter Zeitung«, ženi naslednje pismo: »... Danes dobiš pravo pismo. Prav za prav odgovor na tvojo karto, kjer si vprašala za uši. Te so nekaj posebnega. Kakor imate na Du-

naju vodovod, tako imamo tu uši. Vsak jih ima. Čemu bi olepšaval? Ene vrste uši ni, namreč na glavah jih nimamo. A v perilu v odejah, v oblekah jih kar mrgoli. Pišem tako lahko o tem, a verjemi, to ni malenkost. Pri ti priliki še eno prošnjo. Če najdeš tistega časnika, ki je dal natisniti lepa pisma z bojišča, kjer je na primer rečeno: »Ha, ali je bil to krasen dan boja, ko smo po šestintrideset ur trajajoči hoji prišli do sovražnika«, ali tistega, ki je pisal: »Ha, kaka slast, ko so leteli šrapneli in razpokali nad nami,« - potem mi jih pošlji sem, da ta dva osla vprežem! Nikakor ne misli, da smo malodušni, ali taka brezstidnost, popisovati, da kriči infanterist, ki je 36 ur v blatu marširal. »Ha, kako krasen dan boja!« ali da drugi ne more dobiti dovolj šrapnelov in kriči: »kaka slast!«, to je vendar preveč! V nas vseh se je tekom časa nabrala že velikanska jeza. Bili smo dolgo časa z Nemci skupaj in vsi smo se škandalizirali, kako polna je rubrika naznanil o zabavah na Dunaju. Tam tulijo ljudje pri šampanjcu in ostrigah nad nesramnimi dovtipi, tu zunaj pa leže na zamrzli zemlji ubogi mrtvi vojaki in še pokopati jih ni mogoče zaradi neprestane toče krogeli. In ti vojaki so žrtvovali svoje življenje tudi za one! Pa ti ljudje so poslali v dar po tri športne cigarete. S tem so seve dosti storili. Le povej na Dunaju, kako tukaj o tem mislimo.«

— Pritožbe proti preniko odmerjenim državnim podporam. Korespondenčni urad objavlja: V zadnjem času se množe slučaj, da pošiljajo svoji mobiliziranec pritožbe radi odklonitve ali prenizke odmere državne podpore naravnost centralni oblasti. Ker so po določbah zakona glede podpiranja rodbin mobiliziranev končno veljavne odločitve dotičnih preskrbovalnih komisij, je za izvedbo tega zakona poklicano domobransko ministrstvo moglo o takih vlogah strank kaj ukretni samo s stališča svojega nadzorovalnega prava in še to samo v najredkejših slučajih, dočim se je morala pretežna večina takih vlog odstopiti v poslovanje pristojnim oskrbovalnim komisijam. Te komisije so že pričetkoma vojne dobile ukaz, naj na pritožbe strank svoje sklepe same reasumirajo in znova razpravljajo o dotičnih zadevah. Priporočati je torej, da se takšne prošnje ne pošiljajo centralni oblasti, marveč naravnost dotični komisiji.

— Odlikovanja v vojaški službi. Vojaški zaslužni križec 3. razreda za vojno dekoracijo je dobil rezervni poročnik pehotnega polka št. 7, Emil Lesjak; signum laudis na belu - rdečem traku pa nadporočnik železniškega polka, Rihard Gamilšek.

— Hrvat namestnik mestnega poveljnika na Dunaju. »Die Drau« v Osijeku poroča: Generalmajor Martin pl. Radičević je imenovan za namestnika mestnega poveljnika na Dunaju.

— Vprašanja o pogrešanih vojakih. Pogreša se lovec Jože Stimec, 7. lovskega bataljona, 2. stot., doma iz Bosiljve loka pri Kolpi, okraj Kočevje, vojna pošta 73. Imenovani se je od 24. novembra 1914 ni oglašil. Kdor kaj ve o njem, naj blagovoli to sporočiti njegovemu očetu, Antonu Stimcu v Bosiljvi loki št. 13, pošta Osilnica pri Kolpi. — Pogreša se Rudolf Škrabelj, črnovojnik 87. pešpolka, 8. stotnije. Od julija 1914 ni o njem nobenega glasu. Njegova žena prosi one, ki bi kaj vedeli o njem, naj to sporoče na naslov: Lojzika Škrabel, Ljubljana, Vodmat 107. — Pogreša se od novembra 1. l. Martin Stržaj, lovski bataljon št. 7. 3. stotinja, vojna pošta 73. Kdor izmed njegovih tovarišev o njem kaj ve, naj blagovoli to sporočiti njegovi ženi Antoniji Stržaj, Slivce št. 3, pošta Unec pri Rakeku.

— Tragična usoda znanega kole-sarja. Znanega zmagovalca v kole-sarskih dirkah, Franca Gregla, je zadela tragična usoda. Kakor poroča »Grazer Volksblatt«, je bil zadet na bojišču od šrapnela in so mu amputirali eno nogo.

— V srbskem vjetništvu se nahaja rezervni praporščak pri pehotnem polku št. 22, Anton Lušin. Interniran je v Nišu.

— Zahvale in pozdravi naših vojakov. Z bojišča nam pišejo: »Sprejmite srčne pozdrave iz Karpotov od slovenskih vojakov 5. dragonskega polka. Obenem se zahvaljujemo vsem plemenitim darovalcem za poslana krasna božična darila, ki smo jih sprejeli s srčno radostjo. Dasi smo imeli nemirne božične praznike, kakršnih še nismo doživeli, vendar smo si napravili božično drevesce pod milim nebom ter zapeli zraven par slovenskih pesmi. Pri tem smo se spominjali daljne domovine, kateri pošiljamo tem potom svoje iskrene sinovske pozdrave. Fr. Kastelic, Anton Belič, Iv. Colarič in Fr. Dermastija.«

— Nadalje smo dobili še ti-le dve pismi: »Vsem prijateljem in bralcem Slovenskega Naroda« pošljajo iskrene pozdrave slovenski vojniki 8. železniške stotnije na severnem bojišču. Ciril Gregorin, Vičan. — »V imenu Slovencev pri avtomobilski koloni na bojišču pošljamo vsem znancem in prijateljem, pa tudi vsem čitateljem Slovenskega Naroda« presrečne pozdrave. Luka Turk.

— Češki ranjeni vojniki v 1. oddelku deželne bolnišnice se tem potom iskreno zahvaljujejo gg. zdravnikom, dr. Drgancu, dr. Žižku in njegovi soprog, za njihovo zdravniško oskrbo, cenjenim damam, predvsem gospej Indrovi, za vsa darila, vsem gospod in gospodičam »Rdečega križa« za njihovo požrtvovalnost.

— Iz politične službe. C. kr. okr. komisar dr. Ivan Liniger je predstavljen iz Novega mesta k okrajnemu glavarstvu v Kočevje.

— Iz poštne službe. Imenovani so: poštni aspirant Alojzij Božič za poštne oficijanta v Kozini, poštni oficijant Rudolf Božič za poštarja v Medolinu, poštna pomočnica Marija Subičeva za pošto ekspedijentino v Poljanah pri Skofiji Loki. — Reaktivirani ste poštni oficijantini Franciška Majdičeva v Radovljici in Justina Rihteršičeva na Jesenicah 1. — Vpokojena je poštna adjunktinja Hermegilda Pelizzaro.

— Iz ljudskošolske službe. Učiteljska kandidatinja Kristina Hočevar je imenovana za suplentinjo v Strugi, definitivni učiteljci Mariji Znanec je poverjeno vodstvo ljudske šole v Starem trgu.

— Zadnja prodaja krompirja na mestnem magistratu. Mestnemu magistratu se nudi prilika, da pridobi v aprovizacijske svrhe ljubljanskega prebivalstva večje množine prvostenske ogrskega krompirja. Na drobno se bo prodajal na mestnem magistratu 1 kg po 11 vin. Priglasiti za nakup se sprejemajo do 6. februarja v srednji hiši mestnega magistrata (pri tisti prva vrata na levo) vsak dan od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. Krompir lahko naroči vsakdo. Občinstvo se v lastno korist izrečno opozarja, da se pozneje mestni magistrat bržčas ne bo več mogel pečati s prodajo krompirja.

— Cene petroleja. Včeraj smo poročali, da sta dve ljubljanski trgovci oferirali v soboto petrolej po 100 kron za 100 kg. Posledice tega oferta so se včeraj že čutile. Nekateri trgovci so prodajali petrolej po 56 v, drugi po 64 v, tretji zopet po 80 v in 88 vin. Merodajni krogi bi tako neupravičeno zvišali cen petroleja pač lahko preprečili.

— Promocija. V soboto, dne 23. januarja 1915. je promoviral na graškem vseučilišču za doktorja prava starejšina akad. tehn. društva »Triglav« g. Janko Košan. Iskreno čestitamo!

— Malo gledališče javlja vsem onim, ki z zanimanjem pričakujejo prve predstave, da se bo že v nekaj dneh postavil nov oder in pričelo s izkušnjami. Repertoar je pripravljen. Danes je vplačal neki gospod pod imenom »prijatelj igralcev« za nov gledališki oder g. Danilu 100 K. Slava mu!

— Jubilej dela. G. Alojzij Pirnat, trgovski potnik, slavi prihodnjo nedeljo dvajsetletnico, odkar je stopil v službo pri tvrdki A. Skaberne na Mestnem trgu. Potuje za svojo tvrdko po Notranjskem, Dolenjskem, Primorskem, Štajerskem in Liki. Povsod tudi je znan in splošno priljubljen. Naj bi še najmanj enkrat tako dolgo potoval po slovenski domovini!

— Poroka. Poročil se je gospod Pavel Ješe, pristav c. kr. drž. železnice, z gospico Iko Beličevo iz znane narodne rodbine na Dunajski cesti. Mladima poročencema obilo sreče!

— Hodniki v Spodnji Šiški so ponekod polni snega. Menda velja za Sp. Šiško isto, kakor za Ljubljano, da se morajo namreč hodniki pred hišami osnažiti snega ter nasipati.

— Koze. Sanitetni oddelek ministrstva notranjih del razglasi: Od 17. do 23. januarja je bilo v avstrijski državni polovici dognanih 237 slučajev črnih koz in sicer 125 na Dunaju, 11 v Knittelfeldu, 6 pa v Šmihelu pri Ljubnu.

Razširjenje delokroga gospodarskih pomožnih pisarn za zasebne zadeve vpoklicanih. Kakor je bilo pričakovati, so se po ustanovitvi gospodarskih deželnih, okrajnih in občinskih pomožnih pisarn za zasebne zadeve vpoklicanih pripetili slučajji, v katerih se niso le vpoklicani sami, marveč tudi njih svoji obrtniki na različne pomožne pisarne radi zadev vpoklicanega, katere je bilo radi vpoklica ali pa šele po izvršenem vpoklicu hranitelja rodbine uravnati. Ker zamore biti po sedanjih merodajnih določbah le vloga, v kateri iz-

razi vpoklicani svoje želje, in ki dopisje potom vojaških poveljstev na deželno vojno pomožno pisarno, podlaga uradnemu postopanju pomožne pisarne, bi se morale zavrniti vse pri gospodarskih pomožnih pisarnah podane prošnje rodbinskih članov vpoklicanega za rešitev važnih zadev ali bi pa moral vpoklicani šele pisмено izraziti svoje želje. Ker bi bilo to v slučajih, v katerih gre za vitalne koristi vpoklicanega, deloma neupravičeno, deloma bi imela pa taka zakasnitev rešitve lahko za posledico obžalovanja vredno gospodarsko škodo vpoklicanega, se je po odloku gospoda ministra notranjih zadev izza zadnjih dni delokrog gospodarskih pomožnih pisarn v tej smeri razširil, da se istih lahko poslužujejo pri rešitvi važnih zadev vpoklicanega neposredno tudi njegovi rodbinski udje. Gospodarske pomožne pisarne bodo torej v bodoče sprejemale tudi prošnje svojcev vpoklicanih. »Svojcem« je smatrati v tem oziru v § 2, zak. z dne 26. decembra 1912, drž. zak. št. 237, nastete osebe. Gospodarske pomožne pisarne bodo pri vložitvi prošnje svojcev vpoklicanih pred vsem imele ugotoviti, ako se nanaša prošnja na zadevo, katere rešitev je resnično v korist vpoklicanega samega ali pa je le v prid svojcev vpoklicanega (n. pr. žena vpoklicanega, ki vodi samostojno obrt). V prvem slučaju bode ravnanj z zadevo tako, kakor da bi vpoklicani pisмено izrazil željo potom vojaških poveljstev. V drugem slučaju se z ozirom na to, da zamorejo dotični svojci vsak čas tudi brez pomoči pomožne pisarne dobiti primerno zastopstvo s pravoveljavnim pooblastilom, ne bode poverilo članu pomožne pisarne rešitev dotične zadeve, marveč se bode omejilo delovanje pomožne pisarne pri takih zgol le na korist svojcev podanih prošnjah na to, da se dajo nasveti in podučila. V takih slučajih seveda tudi ne pridejo v poštev kolkovne in pristojbinske ugodnosti. Neka gospodarska pomožna deželna pisarna je opozorila na to, da poštini, odn. finančni uradi ne izročajo na vpoklicanega naslovljenih denarnih in vrednostnih pošiljatev rodbinskim članom, ako si vpoklicanec ni postavil pooblaščenja za prejemanje denarja. To postopanje, ki se sicer vjemata z obstoječimi predpisi o izročevanju denarja, bi pod sedanjimi okoliščinami lahko neugodno vplivalo na gospodarski položaj zaostalih rodbinskih udov. Zlasti se je to opazilo pri rodbinah obrtnikov, trgovcev, kmetovalcev in sličnih. Da se rodbinam vpoklicanih tudi v tem oziru po možnosti opomore, je pravosodno, finančno in trgovsko ministristvo dogovorilo odredilo, da se imajo gospodarske pomožne pisarne pečati tudi s takimi slučajji. Oblasta in uradi, kateri imajo dostavljati na vpoklicanega naslovljeno denarno in vrednostno pošiljatev, bodo svoje dotičnega vpoklicanega podučili, da morajo pri pristojni gospodarski pomožni pisarni, odn. ako te ni, neposredno pri pristojnem okr. sodišču zaprositi, da se za vpoklicanega sodno postavi skrbnik. S tako prošnjo bode postopati tako, kakor z vlogo, v kateri bi vpoklicani to želeli.

Smrtno se je ponesrečil prevzitar Ivan Kuhar iz Krivčeva v občini Gozd. Vračal se je s sejma v Kamniku ponoči domov ter padel tako nesrečno, da si je razbil glavo. Iz Kočevja odide ondotni odvetnik dr. Riebl in sicer se preseli v Celje.

— Poroka. Poročil se je dne 25. t. m. gospod okr. pom. učitelj Davorin Stante. z gospico Marico Kodermanovo, hčerko g. nadučitelja iz Pirešice pri Žalcu. Bilo srečno!

V šali svojo sestro ustrelil. Iz Celja: Dne 20. t. m. je sedel posestnika sin Josip Mulej iz Sv. Lovrenca s svojo sestro Nežo v hiši neke posestnice v Mostah. Neža je vprašala svojega brata, kaj bi storil, če bi prišli zdaj razbojniki ali sovražni vojniki. Josip Mulej je na to vprašanje vzel iz žepa revolver, ga nameril na svojo sestro in dejal: »Vsakega bi ustrelil.« V tem hipu se je revolver po nesreči sprožil in krogla je zadela Nežo Mulej v glavo, da je bila takoj mrtva.

— Poljski begunci. Iz Maribora nam pišejo. Naše mesto ima precejšnje število poljskih, oziroma galicjskih beguncev.

no doslej poljski emigrantje še nikjer niso iskali posebnih stikov, ne javno in menda tudi ne privatno. Morda je krivo temu to, ker se boje, da bi našli premalo ljudi s katerimi bi se razumeli, še verjetneje pa bo, da jim kratkoma ni za tujo jim družbo. V javnost hodijo večinoma samo v promenadnih urah, takrat pa jih je opaziti zelo mnogo. Skraja jih je seveda vse zelo radovedno gledalo, a končno je tudi malomestna zijavost prenehala. Le tu in tam se to še zgodi, po večini takrat, kadar prihajajo poljske dame. Te seveda so ostale in menda tudi ostanejo v bodoče, vedno ogledovane. V »Slov. Citalnici« pohaaja precejšnje število Poljakov. So vsi zelo ljubezni in v ljudni in tudi prav dobri pevci. »Citalnica« jim seveda nudi poleg čitva tudi možnost, biti takorekoč »pod domačo streho«. Polovica — menda 15 njih — je pristopila kot plačujoči člani »Citalnici«. Le ti se pa tudi vadijo v petju za to, da bi bili v stanu nastopiti pri enih svojih narodnih svečanostih, ki bo spojena s slovesno, peto sv. mašo. Če smo jih prav razumeli, si žele tudi še par sopevcev, zlasti menda tenorjev, kojih jim primanjkuje. Kdor iz naše srede bi bil zato, bo najbolje storil, da poseti goste v »Slov. Citalnici« kadar jih je največ in sicer bo menda najbolje, iti tje v četrtak med peto in sedmo uro.

Cela tatinska družba aretirana. V Trstu so aretirali brezposelno služkinjo, ki je ukradla nekaj kokoši. Pri zaslišanju je ta služkinja priznala, da je že dve leti v slabi družbi in se s to družbo vred udeležila mnogih tatvin in vlovov. Na podlagi priznanja te služkinje je policija aretirala šest možkih.

Bivši bosanski dež. poslanec aretiran. »Grazer Volksblatt« poroča iz Banje Luke, da je bil bivši bosanski — hercegovski dež. poslanec inž. dr. Jovo Simić aretiran. Izročili so ga okrognemu sodišču.

V Boki Kotski je položaj po poročilu zagrebškega »Obzora« tak, kakršn je bil ob izbruhu vojne. Semtertja grme topovi s črnogorske strani, toda njih ogenj je docela brezuspešen. Z neke točke nad Kotorom streljajo Črnogorci s puškami in zavirajo prebivalstvo v mirnem vršenju njegovega posla. Na topovski ogenj so se prebivalci že docela navadili, zato so popolnoma ravnodušni, kadar jamejo grmeti topovi. Skof Uccellini je bil o božičnih praznikih v Kotoru, nato pa se je zopet vrnil na svoj priljubljeni otok.

Osma velesila drama v 3 delih. ki se predvaja od danes naprej v kinematografu »Ideal« je deloma družabna, deloma socialna in vojna drama. Dejanje je jako krasno izvedeno in obsega mnogo velezanimivih prizorov. — Tudi veseloligra »Išče se ženska na posodo« je prvovrstna.

Izgubil je neki delavec dne 17. t. m. na potu od deželnega dvorca na južni kolodvor listnico, v kateri je bil 1 dvajsetkronski, 1 desetkronski bankovec in menica za 652 K 52 v. Pošteni najditelj naj listnico odda na policijskem ravnatelstvu.

Sirolin. V najnovjšem času si je to sredstvo med zdravniki in bolniki pridobilo prav mnogo prijateljev, ker se dobro obnaša pri vseh kataralnih odnošajih. Lahko se reče, da je danes že tako razširjeno, da »Sirolina Roche« ne manjka v nobeni hiši, kjer se hočejo previdno varovati vseh prehlajen, vseh boleznih sopil, škrofuloze itd. Okusa je prijetnega in ga radi uživajo.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojniki.

(Kratice: p. = polk; komp. = kompanija (stotnja); r. = ranjen; m. = mrtev; v. = vjet.)

(Iz seznamka izgub št. 109.)

Adamčič Ivan, korporal, 17. p. p., 11. stot., iz Smartna pri Litiji, r.; Arko Ivan, 17. p. p., 1. stotnja, iz Jurjevca pri Kočevju, ranjen; Avčič Alojzij, 17. p. p., 12. stotnja, iz Most pri Ljubljani, mrtev; Babič Anton, 17. p. p., 8. stot. iz Podgore, ranjen; Bajc Iv., 17. p. p., 3. stot., iz Hrenovca, ranjen; Bartel Mih., 17. p. p., iz Vrhnik, r.; Belavič Ivan, 17. p. p., 10. stot., r.; Berus Martin, 17. p. p., 3. stot., iz Prečne, ranjen; Birtič Josip, 17. p. p., iz Dobrove, r.; Bidovec Fran, 17. p. p., 12. stotnja, iz Predvora, ranjen; Biščak Fran, 17. p. p., 9. stotnja, iz Košane, mrtev; Bitenc Ivan, 17. p. p., 3. stot. iz St. Vida, ranjen; Bizjak Ivan, 17. p. p., polk, mrtev; Bobnar Anton, 27. dom. p., 1. nad. st., iz Dobrunj, m. (umrl v Koščah); Borštnar Fran, 17. p. p., 9. stot., iz St. Vida, ranjen; Boštele Anton, 17. p. p., 14. stot., iz Aržiš, ranjen;

Branko Anton, 17. p. p., 7. stot., r.; Brolih Alojz, 17. p. p., 12. stot., iz St. Vida, ranjen; Brožina Jakob, 97. p. p., 6. stot., iz Jelšan, vjet v Serdobsku, gubernija Saratov, Rusija; Brulc Iv., 17. p. p., iz Velike Loke, r.; Brulec Alojz, 17. p. p., 8. stot., iz Stopič, ranjen; Brumen Ivan, 17. p. p., 10. stot., iz Idrije, ranjen; Brvar Ivan, 17. p. p., 7. stot., iz St. Lamberta, ranjen; Bučar Stefan, 17. p. p., 1. peh. stot., iz Aržiš, mrtev; Burja Fr., 17. p. p., iz Vel. doline, r.; Buršič Josip, 17. p. p., 3. stot., iz Rake, ranjen; Butolen Fran, 87. p. p., 13. stot., iz Žetal, vjet v Atkarsku, g. Saratov; Bužan Anton, 97. p. p., 4. stot., iz Bužeta, vjet v Elabugi, gub. Kasan; Čadež Fran, 17. p. p., 11. stot., r.; Čamerik Fran, 17. p. p., 10. stot., iz Polhovoga gradca, ranjen; Čebaš Fran, 17. p. p., 7. stot., iz Smlednika, ranjen; Čekada Jakob, 97. p. p., 4. stot., iz Jelšan, vjet v Serdobsku, gubernija Saratov, Rusija; Celestina Ivan, 17. p. p., 8. stot., iz Kotredeža, ranjen; Centa Anton, 17. p. p., 12. stot., iz Lužarjev, ranjen; Cerar Ivan, 17. p. p., 12. stot., iz Moravč, ranjen; Čermelj Fran, 17. p. p., 12. stot., iz Rake pri Vipavi, mrtev; Černe Viktor, 97. p. p., 3. stot., iz Grgarja, vjet v Elabugi, gub. Kasan; Cesar Josip, 17. p. p., 8. stot., iz Mirne peč, ranjen; Čuk Iv., 17. p. p., 7. st., iz Slapa, m.; Cvelbar Josip, 17. p. p., 8. stot., iz Rake, ranjen; Cvetan Matija, 17. p. p., 11. stot., iz Prečne, ranjen; Debevec Avgust, 17. p. p., 1. stot., iz St. Petra pri Novem mestu, r.; Demšar Ivan, 17. p. p., 12. stot., iz Selc, ranjen; Derčar Ivan, 17. p. p., 12. stot., iz Prečne, ranjen; Detela Karel, 17. p. p., 1. poh. stot., iz St. Ruprehta, ranjen; Deželak Matevž, 87. p. p., 9. stot., iz Marija gradec, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija; Dolenc Jakob, 17. p. p., 2. poh. stot., iz Vrhnik, ranjen; Dolinšek, 17. p. p., 7. stot., ranjen; Dragolič Anton, 17. p. p., 8. stot., iz Cerknice, ranjen; Draščič Alojz, 97. p. p., 5. stot., iz Buzeta, vjet v Serdobsku, gubernija Saratov, Rusija; Drganec Fran, 17. p. p., 8. stot., iz Metlike, ranjen; Drnovšek Ivan, 17. p. p., 14. stot., iz Trojan, mrtev; Drnovšek Vincenc, 17. p. p., 14. stot., iz Krškega, ranjen; Drobnič Jakob, 17. p. p., 5. stot., iz Cerknice, ranjen; Drobnišch Hugon, 87. p. p., 6. stot., iz Rogatica, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija; Drofenik Fran, 87. p. p., 6. stot., iz Sv. Heme, vjet v Nižnjem Novgorodu, Rusija; Fabjan Fran, 87. p. p., 4. stot., iz Brt pri Gorici, vjet v Atkarsku, gub. Saratov, Rusija; Felician Fran, 87. p. p., 6. stot., iz St. Hijenonima, vjet v Atkarsku, gub. Saratov, Rusija; Ferlin Jožef, 17. p. p., 8. stot., iz Dinjana, ranjen; Ferme Ivan, 87. p. p., 4. stot., iz Zibike, vjet v Atkarsku, gub. Saratov; Fornbacher Julij, 17. p. p., 9. stot., iz Kočevja, mrtev; Fortun Josip, 17. p. p., 12. stot., iz Sinjega vrha pri Vinici, ranjen; Franko Anton, 17. p. p., 11. stot., r.; Furlani Ivan, 17. p. p., 6. stot., iz Prvačine, ranjen;

Razne stvari.

* Pobegnili iz nemškega vjetništva. Iz trdnjave Ingolstadt je pobegnili v soboto neki tam internirani francoski stotnik.

* Ruski vjetniki v Turčiji. V Ercinjan v Anatoliji so pripeljali te dni ruske vjetnike iz bojev v Kavkazu in sicer 32 častnikov ter 2400 mož.

* Ruski listi prepovedani na Francoskem. »Grazer Volksblatt« poroča, da je francoska vlada prepovedala za dobo vojne uvoz vseh ruskih časopisov, izvzemši »Novoje Vremja«.

* Za stradajočo Črnogorco. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz Londona: Člani francoskega visokega plemstva so jzdali oklic v prospeh prebivalcev Črne gore, ki zelo stradajo.

* Od Lodza do Lila. V soboto je prišel — kakor poroča Wolffov bureau — osebni promet med postajama Ostrawo in Lodz, tako, da se je mogoče sedaj peljati po nemških železnicah od Lodza na Poljskem do Lila v Franciji.

* Anglija gradi ladjedelnice na Španskem. Angleška industrija skuša na vse mogoče načine trdno se naseliti na Španskem. Velika angleška ladjedelnica tvrdka »Vickers and Son«, ki gradi že v Corani za špansko mornariško upravo ladije, je ustanovila v Bilbau ladjedelnico s kapitalom 12.000.000 peset, da bo tam gradila velike tovarne parnike. Še ta mesec bodo pričeli z zgradbo ladjedelnice, ki bo imela tudi velik dok. Pri tej stavbi bo dobilo 3000 delavcev dela, Špansko - Zaoceanska paroplovna družba je pri novi firmi že naročila 20 ladij z obsegom 10.000 ton.

* Kako postopajo Japonci z našimi vjetimi mornarji. Vojaški škof dr. Bjelik je dobil od svojega nečaka, ki se nahaja med vjetimi mornarji posadke »Kaiserin Elisabeth« na Japonskem, pismo, ki pravi: »Japonci postopajo z nami naravnost plemenito. Takoj, ko so nas pripeljali na Japonsko, so nam visoki dostojanstveniki izjavili: »Ne smatramo vas kot vjetnike, temveč kot vojake, ki so storili svojo dolžnost.« Stanujemo v prostornih postranskih dvoranah nekega velikega svetlišča, okrog katerega se razteza krasen park. Tam se smemo sprehajati, kolikor nam je drago. Naš komandant je neki podpolkovnik. Imamo tudi svojega zdravnika. Hrana je prav dobra. Vsak teden dvakrat smemo na sprehode. Avstrijci in Nemci, ki se nahajajo v vzhodni Aziji, nam pošljajo darila. Vlada izdaja za nas poseben, v nemškem jeziku tiskan časopis, Korespondirati smemo, kolikor hočemo. Od nas se zahteva le to, da se obnašamo, kakor se vojakom spodobi in da čuvamo svoje zdravje. Dvakrat na teden dobimo toplo kopeli. Naš dnevni red je ta - le: Ob 7. zjutraj vstajamo, ob 8. zajtrkujemo, ob 8. do 12. dopoldne se smemo pečati s čemur se nam ljubi, ob 12. kosimo, od 1. do 5. popoldne delamo, kar hočemo, ob 5. popoldne večerjamo, od 6. do 9. smo zaposleni, kakor od 8. do 12. dopoldne in od 1. do 5. popoldne. Ob 9. zvečer moramo spat. — Mesto, kjer se nahajamo, se imenuje Himeji. Tu nas je 224 od »Kaiserin Elisabeth« in nekaj nemških vojakov. Ostali Nemci se nahajajo v nekem drugem mestu.

Erzovajna poročila.

Izgon avstrijskih in nemških podanikov iz Petrograda. Petrogra, 25. januarja. »Rječ« poroča: Število avstrijskih in nemških podanikov, ki morajo do 28. januarja zapustiti Petrograd, znaša 5000. Neslovanom ne dovoljujejo oblasti nikakih izjem.

Francoski poslanci — oficirji. Pariz, 24. januarja. (Kor. urad.) Vojni minister namerava povišati vse francoske poslane, ki služijo v armadi, za oficirje.

Nesreča na železnici. Dunaj, 25. januarja. Danes zjutraj je trčil v postaji Šimice pri Brnu delavski vlak št. 752 v tovorni vlak. Tri osebe so ubite, več jih je ranjenih.

POMORSKA BITKA PRI HELGOLANDU.

London, 24. januarja. (Kor. ur.) Poročilo Reuterjevega urada:

Admiraliteta poroča, da je bil preprečen napad nemškega brodogoja v Severnem morju. Potopili smo nemško oklopno križarko »Blücher« ter težko poškodovali dve drugi nemški križarki. Izmed angleških ladij se ni nobena potopila.

London, 25. januarja. (Kor. ur.)

Poročilo Reuterjevega urada:

Admiraliteta javlja dne 24. januarja: Danes zjutraj je angleško brodogoje, obstoječe iz oklopnih in lahkih križark, pod poveljstvom podadmirala Beattyja, in iz flotile torpednih rušilcev, pod poveljstvom komodorja Dyrwigha, opazilo štiri nemške oklopne križarke, več lahkih križark in nekaj torpednih rušilcev, ki so pluli v zapadni smeri in ki so bili očividno na potu proti angleškemu obročju. Sovražnik se je takoj okrenil, čim je zazril naše ladje, toda naše brodogoje ga je zasledovalo. Ob pol 10. dopoldne so se naše oklopne križarke: »Lion«, »Tiger«, »Princess Royal«, »New Zealand« in »Indomitable« zaplete v boj z nemškimi križarkami: »Derfflinger«, »Seydlitz«, »Moltke« in »Blücher«. Zadnja ladja je že preje prišla v strelno daljavo. Dve drugi nemški oklopni križarki sta bili nevarno poškodovani, vendar pa sta lahko nadaljevali svojo pot in sta dospeli v kraj, kjer je nadaljnje zasledovanje onemogočila prisotnost nemških podmorskih čolnov in min. Izmed angleških ladij se ni nobena potopila. Izgube na moštva so lahke. »Lion«, ki je bila na čelu bojne črte, je imela samo 11 ranjenih, a nobenega mrtvega. Od posadke oklopne križarke »Blücher«, ki je štela 885 mož, je bilo ranjenih 123 mož.

Darila.

V. izkaz darov za ranjene in bolne vojake v c. in kr. garnizijski bolnišnici in podružnicah v Ljubljani. Darovali so: Visoki deželni odbor kranjski, tedensko po več hektolitrov vina; slav. Filharmonična družba 200 K; občina Podzemelj, zbirko 10 K 77 vin.; g. Edmund Kavčič 40 kron; gg. Škafar Anton in Štimec Josip, po županstvu v Osilnici, zbirko 18 K 60 vin., in kateri so prispevali gg.: Bevk Marija, Čop Marija, Malnar Angel in Peter, Muhvič Marija, Piršič Marija, Rugule Frančiška in Marija, Skvarč Marija, Svab Apolonija in Karolina, Serčer Anton in Josip, Šofar Anton, Štimec Ana, Anton, Apolonija, Blaž, Frančiška, Helena, Ivan, Josip, Marija in Urša, Tomec Ana in Marija, Ule Marija in Zemljak Otilija; g. Bučkovec Jurij iz Žurje, potom županstva v Osilnici zbirko 23 kg mesnine; g. Tomec potom istega županstva, 1 zabojček jabolk, g. Podnar Marija 1 srajco, Ožura Marija 1 srajco in 1 spodnje hlače, g. Žagar Apolonija 1 srajco in 2 spod. hlače, g. Zemljak Ivana 5 kg medu; potom istega županstva cigarete in tobak gg.: Bajc Jakob, župnik, za 4 K; g. Vrtinik Alojzij, župan, za 2 K; g. Kovač Blaž, za 2 K; g. Štimec Ana, za 3 K; g. I. Novak, c. kr. orožniški stražmoister, za 1 K 50 vin.; g. I. Zemljak, za 1 K 50 vin.; g. baron Ante Žagar, za 4 K; g. Marince, dacar, za 2 K; g. Kožar Pavli- na, Moste, 5 srajc, 5 spodnjih hlač, 5 podzglavnic; g. Bežek Ema, Ljubljana, tretja pošiljatev: 16 srajc, 3 spodnje hlače, 12 parov nogavic; g. Ignacij Žargi, trgovec, Ljubljana, Sv. Petra cesta: 14 palic, 12 robcev, 3 jopiče, 10 parov nogavic; g. Schwiebert Julijana v Vipavi: sodček vina, 10 srajc, 6 spodnjih hlač; g. Deu Marija v Trzinu na Gorenjskem, zavoj perila; g. M. Klemen v Čermošnjah: 1 vrečo orehov, eno vrečo suhih češpelj in sodček vina; g. Winternitz, soproga višjega stabnega zdravnika (druga pošiljatev): 2 para volnenih nogavic, 2 zimski kučmi, 4 pare zimskih nogavic, 7 parov zaplestnikov; g. Tonec Terezija, soproga kavarnarja »Evropa« v Ljubljani: 20 buteljk belega in 1 buteljko rdečega vina, 2000 cigaret; neimenovani gospodični 10 parov natikalnikov, po 6 zimskih srajc in spodnjih hlač, 150 Nil-cigarete in 200 smotk Regalita; gđ. Mari Korler (sedma in osma pošiljatev): 3 palice, 3 ročne blazinice, 4 spodnje hlače, 1 srajco, 700 cigaret; tvrdka L. W. Seidl in sin na Dunaju: 20 besednjakov za občevarje za ranjence; g. Kna- felj Ludvik, Bohinjska Bela 37: dve steklenici bezgovca, suhe češplje, 1 zavoj prsnega čaja, tobak in vžigalice; g. baron Egger, c. in kr. ritmois- ter: več sira in 600 cigaret; g. dr. Makso pl. Wurzbach, odvetnik: srno in druge divjačine; gozdarski urad barona Borna v Trzinu na Gorenjskem: 2 košuti; g. Ana pl. Tornago, v imenu odbora za vojaško oskrbo: 5000 cigaret, potico, dobitke za tom- bolo, potrebščine za punč, 1000 p- semskih zavitoč in 100 K v goto- vini; gospa Pirkner, soproga c. kr. profesorja, 6 blazinic; gosp. Herman pl. Salomon, računski revident pri c. kr. deželni vladi, več knjig in ci- vilno obleko; založba »Ratgeber« v Tešinu 25 koledarjev za leto 1915.; g. Josip Tomšič, župnik v Forest, City, Amerika, 6 funtov sterilizirane- ga bombaza; končno mnogi neime- novani dobrotniki velike množice naravnih kot božične in novoletne darove. — Vsem plemenitim daro- valcem izreka poveljstvo c. in kr. garnizijske bolnice svojo najtoplejšo zahvalo, proseč jih in nadaljne nako- njenosti. Vse za imenovano bolni- co namenjene darove je naslavljal na upravno komisijo c. in kr. garnizijske bolnice št. 8 v Ljubljani.

Spominjajte se rodbin vpoklicanih vojakov in „Rdečega križa“.

Dančni list ohseva 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentín Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 730 mm

Jan.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
25.	2. pop.	715.4	0.9	sl. jvzh.	sneg
26.	9. zv.	717.2	0.3	sl. jvzh.	„
26.	7. zj.	718.6	-0.9	sl. jug	megla

Srednja večerajna temperatura 0.5° S. m. — 21° Padavina v 24 urah mm 16.6

kurjača

Velika izbira rokavic in raznovrstnih parfimov
O. BRACHKO
LJUBLJANA.
DUNAJSKA CESTA 12.

Poziv!

Ker me c. kr. drž. policija zasleduje zaradi prestopka, da da- jem neko škofovo brošuro proti odškodnini 1 krone citati, poziv- ljem s tem podlega ovaduha, da mi to dokaže, obenem pa prošim slav. občinstvo, ako izsleda tega podleza, da mi ga naznani, da morem z njim primerno obračunati pri sodnji.

Josip Maček,
gostilničar in posestnik
v Ljubljani, Krojaška ulica.

Pavel Ješe
pristav c. kr. državne železnice
Ika Ješe roj. Belič
poročena.
Ljubljana, v prosincu 1915.

Št. 195/15 V. u.

Razglas.

Preskrbnine za vdove (žene) in sirote (otroke) v vojni padlih ali pogrešanih vojaških oseb.

Vdove (žene) in še nepreskrbljene zakonske ali po akonjene sirote (otroci) v vojni padlih ali pogrešanih vojaških oseb (s častniško stopnjo) in vojske, vojne mornarice, deželne branne in črne vojske imajo pravico do vojaške preskrbnine po zakonu z dne 27. aprila 1887, št. 41. drž. zak., popolnjenem, oziroma predugacnem po zakonih z dne 3. aprila 1891, št. 48 drž. zak. z dne 28. 3. 1896 št. 48 drž. zak. in z dne 19. 3. 1907, št. 86 drž. zak.

To pravico je treba pa v vsakem slučaju dokazati s posebno preskrb- ninsko vlogo, katero ima za dobo vojnega stanja pri vojaških osebah, ki so v uradnih seznamih izgub navedeni kot mrtvi ali pogrešani, sestaviti ono politično okrajno oblastvo, v čigar okolišu je imela padla ali pogrešana vo- jaška oseba svoje redno bivališče.

Da se bodo upravičencem preskrbnine lahko kolikor mogoče kmalu nakazovale, se s tem pozivljajo oni svoici, ki so že dobili ali bi v bodoče dobili kako vest, da je njihov na vojno odšli mož, oziroma oče, ki je stanoval v Ljubljani, mrtve ali pogrešan, zglase v vojaškem uradu podpisanega mestnega magistrata (v »Mestnem domu«), kjer se bodo vse te vojaške osebe obdržale v evidenci, tako da se bo preskrbninske vloge sestavilo lahko takoj, ko bodo te osebe v seznamih izgub objavljene kot mrtve ali pogrešane.

Zglasiti se seveda ni treba onim svojem, za katere so preskrbninske vloge že sestavljene, in tudi onim ne, katerim je zanesljivo znano, da je njihov mož oziroma oče, umrl v kakoli bolnišnici izven bojnega ozemlja ali v zabe- ni oskrbi, ker take osebe sploh ne spadajo v seznam izgub ali pa k večjemu kot ranjene, in ker preskrbninskih vlog za njihove svoje nimajo sestavljati politična, temveč vojaška oblastva, katera o njihovi smrti dobivajo uradna obvestila.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 18. januarja 1915.

Prva tupa na Notranjem loku

ki je zajedno strojni paznik (Maschi- nenwärter) Nastop službe 15. febru- arja, event. 1. marca t. l. isti mora biti voščine prost, treva in zanesljiv. Ponudbe in zahteva plače pod naslov »št. 812/249« na upr. »Slov. Naroda«.

J. Zamljen

čevljaraki moister
v Ljubljani, Gradišče 4
izvršuje vsa čevljaraka dela do najfi- nejše izvršitve in priporoča »vojo zalogo storjenih čevljev.
Izdoluje tudi prave norake in talovadske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera priroslan čevli.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Dralle »NERIL«, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasno kito, podlase in mrežice vseh vrst; gledališčne in teatletne potrebščine itd.

Poročnica za sodni okraj Velikolaški ter okolico reg. zadr. z neomejeno zavezo vabi k

rednemu občnemu zboru

ki se bo vršil
dne 7. februarja 1915 ob 2. uri popoldne v posojilniški pisarni.

- DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Odobrenje letnega računa.
 3. Volitev načelstva.
 4. Čitanje revizijskega poročila.
 5. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne bil ta občni zbor sklicen, se vrši v smisla § 36 pol ure pozneje brez ozira na zastopane deleže in navzoče zadržnike drugi občni zbor v istih prostorih in z istim dnevnim redom.

Načelstvo.

Predivo ovčjo volno kupuje

po najvišjih cenah
H. Podpečan,
Ljubljana, Gradišče 8.

Adrija

drogerija in fotomanufaktura
Ljubljana, Selenburgova ul. 5
priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kis- lina, karbolovo apno.
Potrebščine za postrežbo bolnikov in ranjencev, obvez in gumastega blaga, konjaka, ruma in čaja.
Aeroform. Fihtinin. Perolin.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno dolnje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krone.
Deželna lekarna Milana Lensteka v Ljubljani, Rožarova cesta štov. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravlila tudi člani bolniških blagajn juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blaz. gospod lekarnar!
Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborno delujoče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrja dlesno in od- stranja neprijetno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Stanovanje s 3 sobami

in pritlikinami v I. nadstropju, se tako odda.

Naslov pove upravištvo »Slov. Naroda«.

prodajalko

specerijske stroke. Prednost imajo one, ki so nekoliko višene gostilne. Josip Jebrač n. Dolenjska cesta. 263

Pojasnilo.

Podpisani naznanjam s tem, da nisem in ne bom plačnik za nikogar.

IDRIJA, dne 26. januarja 1915.

Josip Rupnik, strojar.

Iščem veliko, lepo meblirano sobo

event. z oskrbo.
Ponudbe pod »Soba 270« na upravn. »Slov. Naroda«

Deček

noštenih staršev, zdrav in krepek, star 15 let. Želi mesta kot vajence v kakli večji trgovini v mestu ali na deželi. Dovolil je 2 srednji šoli.

Cenjene ponudbe na upravištvo »Slov. Naroda«.

Prodaja se

enonadstropna hiša

z dobro upeljano gostilno s 5 gostil. sobami in s pritlikinami in vsem gostil. inventarjem, s 4 stanovanji, kleti, hlevi in drugi prostori pripravi in v dobrem stavbenem stanju, s prostornim dvoriščem. vrt in s prostorom za balinanje. — Ponudbe na upravištvo »Slov. Naroda« pod »redko prilika 232«.

Ženitna ponudba.

Mlad vdovec, brez otrok, levo zu- nan osti in dobro upeljan trgovec u večjem kraju na Hrvaškem, se želi čim preje mogoče seznaniti v surho ženitve z gospodično v starosti 23-30 let ali udovo brez otrok, katere bi imela nekoliko zmožnosti in veselja do trgovine, ter premoženja ali dote naimani 4000 Le resne ponudbe naj se pošiljaajo s priložen siko do 30. januarja t. l. pod šifro »DAN- CA 333 247« na upravištvo »Slo- venskega Naroda«. Tajnost strogo zadržana.

Vabimo

VII. redni občni zbor

ki se bo vršil
dne 2. februarja 1915, popoldne ob 3. uri v zadržni pisarni v Matenjlvasi.

DNEVNI RED:

- 1) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 2) Potr en e let računa za l. 1914.
- 3) Volitev načelstva.
- 4) Volitev nadzorstva.
- 5) Slučajnosti.

V Matenjlvasi, 25. januarja 1915.

Kmetška branilnica in posojilnica
v Matenjlvasi,

regist. zadruga z neom. zavezo.

Za načelstvo:

Fr. Vodažal l. r. Kristijan Kanale l. r.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obverovati se bolezniniga zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduha.
4. Širofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vaspom na splošni počutek.

Kompanjon

z 2—3000 kronami za neko prav dobro upeljano obrt, se išče za takej. 264
Ponudbe in vprašanja pod naslov: „Velik zaslužek/264“ na upravo. „Slov. Naroda“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazumnnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšimi se vplačili.

„SLAVIJA“

„...“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi. „...“
Reservni fond K 60.700.700-10 — Izplačane odškodnine in kapitali K 129.065.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa posojila daje
cigar pisarne so v
lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12. —
Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uzuva najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Vizitnice in kuverte s firmo

priporoča
„Narodna tiskarna“.

F. K. KAISER
puškar
LJUBLJANA
Selenburgova ulica št. 6

priporoča svoje bogato zalogo raznovrstnih pušk, samokresov, lovskih potrebščin kakor tudi umetniški ogenj po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov točno in solidno.
Cenovnik zastoj in poštne preste. Cenovnik zastoj in poštne preste.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj
J. GROBELNIKU Mestni trg 22
naspr. lekarni Trnkoczy.
Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočisto po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi. 44

Po Najvišjem pooblaščenju Njeg. ces. in kralj. Apost. Veličanstva.
Izredna 4203

c. kr. državna loterija za vojaškooskrbovalne namene.
Ta denarna loterija ima 21.146 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 625.000 kron.
Glavni dobitnik znaša **200.000 kron.**

Zrebanje bo javno na Dunaju dne 28. januarja 1915. Srečka stane 4 krone. Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vorder Zöllamstrasse 5, po loterijskih trafikah, pri devonih, voštnih brzo avnih in železniških uradih, pri menialnicah itd. Igralni srečki za kupce srečk zastoj. — Srečke se pošiljajo poštne preste.
Od c. kr. generalnega ravnateljstva drž. loterij (oddelek za dobrodelne loterije).

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
naznanja št. 1. n. občinstva, da se nahaja njegov 127
cvetlični salon
samo pod Brančo št. 2.
poleg Cevljarskega mostu.
Velika zaloga suhih vencev.
zdelo vanje šopov, vencev, trakov itd
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

JADRANSKA BANKA podružnica v Ljubljani.

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju, v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„Zlata zveza z Ameriko.“

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Sprejema nove vloge s katerimi se zamore vedno razpolagati, brez ozira na določbo moratorija ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %

Jabolčnik
čisto in snažno pretočen, prav sladek, zamčeno naraven, najboljša vrsta, prešan iz dobrih sladkih jabol (mošanci) razpošilja po povzetju liter po 20 vinarjev od 100 litrov naprej 4:96
Juri Jos. Stelzer, trgovina z moštom
Wetzelsdorf pri Gradcu.

Tri kovaške učence
proti plačilu 261
sprejme takoj tvrdka
Peter Keršič,
tovarna vozov v Spod. Šiški.

Ivan Magdič
krojač prve vrste
Ljubljana, 287
v hotelu „pri Maliču“
(I. nadstropje)
(nasproti glavni pošti)
„se priporoča.“
Zaloga angleškega blaga.

Srečka
izredne 4:10

c. kr. državne loterije
za vojaškooskrbovalne namene
21.146 dobitkov
glavni dobitnik
200.000 kron
razpošilja franko proti vplačatvi zneska po poštni nakaznici ali v reko-mandiranim pismu
Albin Fürst
poslovna c. kr. razredne loterije
Dunaj I., Bellaria 4.
Srečka stane 4 krone.
Zrebanje bo v četrtek, 28. t. m. Brzojavna naročila z istočasno vplačatvijo zneska se izvršujejo do četrka, 4 ure popoldne.

Ad št. 23.233.

Razglas.

Mestnemu magistratu se nudi prilika, da pridobi v aprovizacijske svrhe ljubljanskega prebivalstva večje množine prvovrstnega ogrskega krompirja. Na drobno se bo prodajal na mestnem magistratu 1 kg po 11 vinarjev.

Priglasila za nakup se sprejemajo do 6. februarja v srednji hiši mestnega magistrata (pritličje, prva vrata na levo) vsak dan od 8 do 12 popoldne in od 2. do 5. popoldne. Krompir lahko naroči vsakdo.

Občinstvo se v lastno korist izrečno opozarja, da se pozneje mestni magistrat bržčas ne bo več mogel pečati s prodajo krompirja.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 25. januarja 1915.

C. kr. avstrilske državne železnice.

VOZNI RED

Izveček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva s odaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnom poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacije od c. i. kr. poveljstva vojne luke v Pulj.

ODHOD iz Ljubljane glavni kolodvor, samo osebni vlaki:

6:00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8:05 popoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Buhinjci.

11:30 popoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12:52 popoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Buhinjci.

6:20 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

6:35 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Buhinjci.

PRIBOD v Ljubljano glavni kolodvor, osebni vlaki:

7:35 popoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8:56 popoldne iz Novega mesta, Trebnje (St. Janž), Grosuplje (Kočevja).

11:16 popoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja

2:35 popoldne iz Buhinjci, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnje, Grosuplje

8:20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržiča).

9:23 ponoči iz Novega mesta, Straže-Toplice, Trebnje (St. Janž), Grosuplje, (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD iz državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki

7:40 popoldne, 2:30 popoldne in ob 7:15 zvečer.

PRIBOD iz Kamnika v Ljubljano ob 6:42 zjutraj, 11:00 popoldne in ob 6:15 zvečer.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Pred uporabo.

Po uporabi.

Tako čudovito izpremembo povzroči
KOLA-DULTZ

najboljše krepilo možganov in živcev v naravi.

Razpoloženje misli, de o in vsako gibanje telesa je odvisno od možgan. Medlost, nobitost, utrujenost, slabost živcev in splošna telesna oslabelost so znamenje pomankljive življenske moči. Če se hočete čutiti vedno čilega, s čisto glavo in dobrim spominom, če hočete občutiti delo in napor kot razvedrilo, vzemite Kola-Dultz. To je naravno krepilo živcev in možgan, ki ob enem izboljša in pomladi kri, daje moč in vpliva na vsak organ telesa.

Kola-Dultz

prinaša veselje do življenja in moč za delo

ter občutek mladosti z delavnostjo, ki vam za uspeh in srečo.

Jemate Kola-Dultz nekaj časa vsak dan, okrepi vam bo živce, izginila bo vsaka slabost in čutili se boste močnega.

Kola priporočajo

zdravniške avtor tete vsega sveta te se uporabljajo v bolnišnicah in živčnih sanatorijih.

Zahtevajte Kola-Dultz zastoj! 262

Sedaj vam nudim priložnost ojačiti svoje živce. Pišite mi dopisnico s svojim natančnim naslovom, in pošljem vam takoj gratis in franko nekaj Kola-Dultz, dosti, da vam stori dobro in da imate priložnost preizkusiti se o njegovi moči.

Če vam ugaja, si lahko naročite več. Pišite pa takoj, predno pozabite.

Heilige Geist - Apotheke, Budapest VI., Abt. 418.